

STOWARZYSZENIE
BIBLIOTEKARZY
POLSKICH

BIULETYN

INFORMACYJNY

Zarządu Głównego SBP

ISSN: 1232-4477

2/2019

W numerze:

- **Posiedzenia organów wykonawczych SBP**
- **Konferencje, seminaria, warsztaty**
- **Działalność wydawnicza**
- **Realizacja uzyskanych grantów i dofinansowań**
- **Odznaczenia i medale**
- **Inne działania**

Od Redakcji

Szanowni Czytelnicy

Przedstawiamy kolejny numer naszego „Biuletynu...” prezentujący najważniejsze działania SBP zrealizowane w drugim półroczu 2019 r. Spośród nich wyróżnia się doroczne spotkanie Zarządu Głównego z przedstawicielami struktur terenowych, podczas którego dyskutowano na temat osiągnięć i problemów Stowarzyszenia, sprostaniu nowym wyzwaniom. Dokonano analizy programu działania na lata 2017-2021 i realizacji wniosków Krajowego Zjazdu Delegatów SBP. Zastanawiano się nad strategią SBP po roku 2021 oraz koniecznością dostosowania celów statutowych do obecnych trendów rozwoju bibliotekarstwa, komunikacji medialnej, funkcji organizacji pozarządowych. Podsumowano także konsultacje „Wytycznych SBP w sprawie ustalenia wysokości, sposobu oraz terminu wnoszenia składek członkowskich” i zaprezentowano treść dokumentu przyjętego przez ZG SBP.

W „Biuletynie...” omówiono ponadto konferencje, seminaria i szkolenia zorganizowane w II półroczu 2019 r., w tym towarzyszące obchodom jubileuszowym naszych miesięczników, jak również działalność wydawniczą, efekty realizacji zadań objętych grantami uzyskanymi z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Zapraszam do lektury

**dr Anna Grzecznowska
Dyrektor Biura ZG SBP**

Spis treści

I. POSIEDZENIA ORGANÓW WYKONAWCZYCH SBP	3
1. Spotkanie Zarządu Głównego SBP z przedstawicielami okręgów	3
2. Posiedzenia Prezydium i Zarządu Głównego SBP	21
3. Uchwały Prezydium i Zarządu Głównego SBP	24
II. KONFERENCJE, SEMINARIA, WARSZTATY.....	29
1. Konferencje i seminaria	29
2. Warsztaty.....	31
III. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA	35
IV. REALIZACJA UZYSKANYCH GRANTÓW I DOFINANSOWAŃ.....	36
V. ODZNACZENIA I MEDALE	43
VI. INNE DZIAŁANIA	45

BIULETYN INFORMACYJNY Zarządu Głównego SBP dostępny jest w wersji elektronicznej na Ogólnopolskim Portalu Bibliotekarskim pod adresem: http://www.sbp.pl/sbp/zarząd_główny/biuletyn_zg_sbp

Dostępne są tam również archiwalne numery.

I. POSIEDZENIA ORGANÓW WYKONAWCZYCH SBP

1. Spotkanie Zarządu Głównego SBP z przedstawicielami okręgów

W spotkaniu, które odbyło się w dniach 24-25 września 2019 r. w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie, wzięli udział członkowie Zarządu Głównego SBP oraz przedstawiciele okręgów SBP. Obrady prowadziła przewodnicząca SBP, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska. Główna tematyka koncentrowała się na następujących kwestiach:

Podsumowanie działalności SBP w latach 2018-2019 – połowa kadencji 2017-2021 (omówiły: Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, Anna Grzecznowska, Marta Lach)

Szczegółowe informacje o działalności SBP znajdują się w rocznych sprawozdaniach dostępnych na portalu Stowarzyszenia i w kolejnych wydaniach „Biuletynu”. Na spotkaniu przedstawiono syntetyczne informacje ukazujące najważniejsze osiągnięcia i problemy.

- Sprawy organizacyjne

W związku z nowelizacją przepisów dotyczących ochrony danych osobowych zaktualizowano „Politykę bezpieczeństwa w zakresie ochrony danych osobowych w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich” wraz z załącznikami.

We współpracy ze specjalistką ochrony danych osobowych, Sylwią Czub-Kiełczewską powstaje branżowy kodeks postępowania dla bibliotekarzy, który sprecyzuje w jaki sposób, w jakim zakresie i przy pomocy jakich narzędzi biblioteki powinny stosować się do RODO.

Kontynuowano prace związane z funkcjonowaniem bazy członków SBP, m.in. usunięto problemy techniczne dot. logowania.

- Działania statutowe

Działalność Stowarzyszenia, realizowane zadania i podejmowane nowe inicjatywy są na ogół dobrze oceniane zarówno przez same śró-

dowisko bibliotekarzy, jak i przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Świadczą o tym uzyskane dofinansowania na realizację nowych lub kontynuację dotychczasowych projektów, m.in. na: Analizę Funkcjonowania Bibliotek, konkurs „Bibliotekarz Roku”, wydawanie czasopism oraz innych publikacji, szkolenia e-learningowe. Stowarzyszenie jest ponadto konsultantem ogólnopolskich programów (np. Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa), a także opiniuje projekty różnych rozporządzeń mogących mieć wpływ na działalność bibliotek i pracę bibliotekarzy. Opiniuje również kandydatów na stanowiska dyrektorów bibliotek.

Realizacji jednego z głównych celów SBP – integracji środowiska służą kampanie i konkursy organizowane co roku, m.in. Tydzień Bibliotek, „Bibliotekarz Roku”, „Mistrz Promocji Czytelnictwa”. Cieszy coraz większe uznanie dla nagród i odznaczeń przyznawanych przez SBP oraz fakt, że ich wręczenie odbywa się z dużym prestiżem i obecnością przedstawicieli władz lokalnych.

Za ogromny sukces Stowarzyszenia należy uznać realizację projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek, którego celem jest opracowanie i wdrożenie jednolitych metod oraz narzędzi systematycznej oceny działania bibliotek naukowych, pedagogicznych i publicznych opartych na analizie i porównaniach danych statystycznych oraz wskaźników funkcjonalności w obrębie poszczególnych typów bibliotek, włączając w to badania satysfakcji odbiorców usług bibliotecznych. W projekcie bierze obecnie udział ponad 98% bibliotek publicznych, biblioteki pedagogiczne oraz biblioteki naukowe. Aktualne dane dotyczące realizacji projektu można znaleźć na stronie <https://afb.sbp.pl/>.

SBP spełnia ważną funkcję edukacyjną poprzez działalność wydawniczą i szkoleniową. Co roku publikuje kilkadziesiąt książek w różnych seriach oraz poza nimi. W 2018 r. Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP zostało wpisane na listę wydawnictw preferowanych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Poza książkami wydaje systematycznie czasopisma naukowe (ujęte w wykazie czasopism punktowanych MNiSW) oraz branżowe. Coraz większym problemem jest spadek nakładów miesięczników „Poradnik Bibliotekarza” i „Bibliotekarz”.

Obserwujemy duże zainteresowanie szkoleniami SBP, rocznie odbywa się ich ponad 20. Niektóre są bezpłatne (realizowane w ramach grantów), wydzielona jest też pula miejsc dla członków SBP. Odpłatność za udział w pozostałych szkoleniach jest konkurencyjna i atrakcyjna w porównaniu z cenami rynkowymi. W ofercie pojawiają się co roku nowe tematy, a także formy szkoleń (webinaria, e-learning). Oprócz szkoleń otwartych prowadzimy także warsztaty zamknięte na zamówienie konkretnej biblioteki.

Ważnym celem SBP jest popularyzowanie osiągnięć polskiego bibliotekarstwa za granicą (publikacje w zagranicznych periodykach, wymiana bibliotekarzy). Dzięki wsparciu finansowemu z MKiDN możliwy jest udział przewodniczącej SBP w dorocznych Kongresach IFLA. Szeroką działalność na arenie międzynarodowej prowadzi Sekcja Bibliotek Muzycznych ZG SBP – Polska Grupa Narodowa IAML, która była organizatorem Kongresu IAML w Krakowie 14-19.07.2019 r. Przykładem współpracy międzynarodowej było także nawiązanie kontaktów i udział bibliotekarzy z Ukrainy w Forum Młodych Bibliotekarzy 2019, który odbywał się w Poznaniu.

- Działalność wydawnicza

Wydawnictwo publikuje co roku ok. 30 tytułów w kilku seriach wydawniczych („Nauka-Dydaktyka-Praktyka”, „Propozycje i Materiały”, „Biblioteczka Poradnika Bibliotekarza”, „Fo-Ka”, „Biblioteki-Dzieci-Młodzież”, „Literatura dla Dzieci i Młodzieży. Studia”, „Bibliotekarze Polscy we Wspomnieniach Współczesnych”) i poza nimi. Jest ponadto wydawcą dwóch czasopism naukowych i dwóch miesięczników branżowych. W jubileuszowym 2017 r. opublikowano dodatkowo: 2 foldery w języku angielskim (o SBP i o bibliotekach w Polsce), anglojęzyczny numer specjalny „Przeglądu Bibliotecznego”, monografię *Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich – przeszłość i terażniejszość 1917-2017* oraz *Bibliografię wydawnictw SBP*. Podjęto także prace nad kolejnym suplementem *Kroniki SBP za lata 2013-2017*, które zakończono wydaniem publikacji w 2018 r.

W 2018 r., w związku z Ustawą 2.0, zmieniono nazwę oficyny na Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP. Zaktualizowano i zweryfikowano stronę internetową, zasady etyki wydawniczej, w tym recenzowania tekstów.

Podjęte prace oraz bogaty dorobek umożliwiły umieszczenie oficyny na liście renomowanych wydawców monografii naukowych MNiSW. Kolejnym sukcesem było przyznanie po 20 pkt. czasopismom „Przegląd Biblioteczny” i „Zagadnienia Informacji Naukowej – Studia Informacyjne” w wykazie MNiSW oraz otrzymanie dwuletnich grantów na wsparcie rozwoju czasopism naukowych, w tym na wdrożenie systemu OJS.

Najnowszym przedsięwzięciem wydawnictwa jest uruchomienie „Serii Historycznej”, w ramach której ukazują się publikacje o tematyce historycznej, związane z bibliotekami i ich zasobami oraz wybitnymi osobowościami polskiego bibliotekarstwa. Pełna oferta wydawnicza dostępna jest na stronie http://www.sbp.pl/wydawnictwa/o_wydawnictwie.

Wydawnictwo jest otwarte na współpracę ze strukturami SBP w zakresie publikowania książek, artykułów w czasopismach itp.

- Portal sbp.pl

W latach 2018-2019 uporządkowano m.in. panel szkoleniowy, opracowano nowe strony czasopism, podstrony zadań objętych dofinansowaniem MKiDN oraz MNiSW, zintensyfikowano promocję działań na FB, przebudowano Archiwum Cyfrowe SBP, w którym zamieszczanych jest coraz więcej publikacji SBP w otwartym dostępie. Jednak portal, powstały w 2010 r. wymaga budowy nowej wersji. Priorytetem na kolejny rok będzie dostosowanie portalu i e-sklepu do nowych potrzeb.

- Sprawy finansowe

Stowarzyszenie rozpoczęło kadencję 2017-2021 z wynikiem ujemnym. Rok 2017 obfitował w doniosłe, ale jednocześnie wymagające ogromnych nakładów finansowych wydarzenia: Kongres IFLA we Wrocławiu, Jubileusz 100-lecia SBP, Krajowy Zjazd Delegatów SBP. Zanotowana strata w wysokości kilkudziesięciu tysięcy złotych zmusiła do wprowadzenia kolejnych ograniczeń wydatków w latach 2018-2019 (m.in. znacznego zmniejszenia honorariów autorskich w czasopiśmie branżowych) i szukania dodatkowych, stabilnych źródeł finansowania (m.in. zawarto umowę trzyletnią z Biblioteką Publiczną m.st. Warszawy Biblioteką Główną Województwa Mazowieckiego na dofinansowanie wydawania „Bibliotekarza”). Obecnie sytuacja finansowa ustabilizowała się, uregulowano zaległości, a prognoza wyniku na koniec 2019 r. jest optymistyczna.

W roku 2018 podjęto też prace nad uporządkowaniem i ujednoczeniem zasad naliczania, wysokości i podziału składek członkowskich (*Wytoczne Zarządu Głównego SBP w sprawie ustalenia wysokości, sposobu oraz terminu wnoszenia składek członkowskich*). W dalszym ciągu stabilizacja finansowa uzależniona jest jednak w dużym stopniu od środków zewnętrznych, trudno przewidywalnych, jakimi są granty.

Działalność sekcji, komisji i zespołów SBP w latach 2017-2019 (Marzena Przybyśz)

Sekcje, komisje i zespoły wspomagają działalność ZG SBP, dają możliwość wymiany doświadczeń, upowszechniania dobrych praktyk. Ich funkcjonowanie służy popularyzacji wiedzy, opiniowaniu aktów prawnych, promocji polskiego bibliotekarstwa na arenie międzynarodowej, integracji środowiska oraz kreacji pozytywnego wizerunku zarówno zawodu bibliotekarza, jak i całego Stowarzyszenia. Podstawowe formy aktywności sekcji, komisji i zespołów obejmują organizację konferencji, seminariów, szkoleń, webinarów, opracowywanie publikacji, prowadzenie serwisów informacyjnych i stron WWW, konkursów itp. Podstawą działań są spotkania robocze i kontakty elektroniczne.

Niestety nie udało się utrzymać aktywności wszystkich dotychczasowych struktur ZG SBP. Rozwiązaniu uległa Komisja Edukacji Informacyjnej, ponadto działalności w ostatnich latach nie podjęły: Komisja Ochrony i Konserwacji Zbiorów, Sekcja Czytelnictwa Chorych i Niepełnosprawnych, Komisja Opracowania Rzeczowego Zbiorów. Z kolei Sekcja Bibliotek Niepaństwowych Szkół Wyższych ogranicza swoją działalność jedynie do współorganizacji dorocznych konferencji bibliotek swojego typu, w „uśpieniu” pozostaje także Sekcja Bibliotek Publicznych. Aktywnie działają natomiast: Sekcja Bibliotek Muzycznych, Sekcja Fonotek, Sekcja Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych, Sekcja Bibliotek Naukowych, Komisja Nowych Technologii, Komisja Odznaczeń i Wyróżnień, Komisja Zarządzania i Marketingu, Zespół ds. Bibliografii Regionalnej, Zespół ds. Archiwum SBP.

Potrzebne jest wsparcie członków i struktur SBP w pozyskiwaniu nowych członków do działania w wyżej wymienionych gremiach, poprawy wymaga aktualizacja i przepływ informacji, promocja osiągnięć.

Prezentacja działalności okręgów SBP: sukcesy, problemy, postulaty

- okręg dolnośląski SBP (R. Podgórska)

Sukcesy: wypracowanie zasad nagradzania bibliotekarzy przez jednostki samorządu terytorialnego; opiniowanie wniosków dot. powoływania nowych dyrektorów bibliotek; opiniowanie programu studiów IINiB UW.; udział w pracach Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego; współorganizacja konferencji; organizacja imprez branżowych (m.in. Dzień Bibliotekarza); organizacja wyjazdów edukacyjnych i wycieczek; przyznawanie patronatów.

Problemy: rozwiązanie Oddziału SBP w Jeleniej Górze oraz w Wałbrzychu; brak chętnych do sprawowania funkcji w SBP (m.in. przewodniczących kół); brak zainteresowania aktywnością stowarzyszeniową wśród młodych bibliotekarzy.

Postulaty: przekazywanie nie więcej niż 5% składek członkowskich do dyspozycji ZG; brak zrozumienia Zarządu Oddziału SBP w Kłodzku w sprawie zasadności przekazywania części składek do dyspozycji ZG.

- okręg kujawsko-pomorski SBP (H. Ciechorska)

Sukcesy: organizacja imprez cyklicznych; integracja zawodowa (wyjazdy, Dzień Bibliotekarza); pozytywna ocena działalności stowarzyszeniowej przez dyrektorów bibliotek; wstępowanie młodych do SBP.

Problemy: zbyt mało kontaktów osobistych między strukturami; słabe zainteresowanie działalnością SBP wśród członków niższych struktur; niska ściągalność składek od emerytów.

Postulaty: przyciągnięcie większej liczby młodych do SBP; utworzenie przy ZG komórki ds. promocji SBP i bibliotek w mediach ogólnopolskich; Zarząd Oddziału SBP w Bydgoszczy wyraża sprzeciw wobec obecnie proponowanych wytycznych dot. składek członkowskich (postuluje dowolność podejmowania decyzji dot. przekazywania części składek do dyspozycji ZG).

- okręg lubelski SBP (J. Potęga w zastępstwie J. Chapskiej)

Sukcesy: organizacja konkursów, imprez, warsztatów, konferencji; pozyskiwanie środków finansowych z zewnętrznych źródeł; wsparcie i ścisła współpraca z WBP w Lublinie; prężna działalność Koła Akademickiego; opracowanie i wydanie historii działalności SBP w okręgu lubelskim: *Aktywni i kreatywni. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich na Lubelszczyźnie* / pod redakcją Joanny Chapskiej, Bożeny Lech-Jabłońskiej, Anastazji Śniechowskiej-Karpińskiej.

Problemy: zbyt małe zaangażowanie członków SBP w działalność stowarzyszeniową; niedostateczna troska SBP o bibliotekarzy pracujących w bibliotekach naukowych.

Postulaty: walka o zawód bibliotekarza; refleksja nad stworzeniem nowego modelu kształcenia bibliotekarzy; wzmocnienie i spłaszczenie struktury organizacyjnej SBP.

- okręg łódzki SBP (J. Szymczak-Ryczel)

Sukcesy: organizacja konferencji, szkoleń, imprez integracyjnych; refundacja kosztów udziału członków SBP w szkoleniach; dobre kontakty z samorządem.

Problemy: brak możliwości pogodzenia pracy zawodowej z działalnością stowarzyszeniową (często z winy pracodawcy); roszczeniowa postawa młodych wobec SBP.

Postulaty: obniżenie kosztów szkoleń organizowanych przez ZG SBP; nadanie jednostkom terenowym większej samodzielności finansowej.

- okręg małopolski SBP (K. Frankowicz)

Sukcesy: organizacja Małopolskiego Forum Bibliotek; pozyskanie nagrody dla „Bibliotekarza Roku 2019” z Urzędu Marszałkowskiego.

Problemy: mała liczba młodych członków wstępujących do SBP, niedostrzeganie korzyści z aktywności w Stowarzyszeniu.

Postulaty: opracowanie nowej formuły rozwoju SBP.

- okręg mazowiecki SBP (J. Potęga)

Sukcesy: realizacja projektu „Wikiprojekt: Biblioteka”; organizacja szkoleń; pozyskanie dotacji MKiDN; prowadzenie profilu okręgu na FB.

Problemy: spadająca liczba członków, brak zainteresowania młodych; mało działań popularyzatorsko-naukowych oraz integrujących środowisko.

Postulaty: podjęcie dyskusji dot. sposobu identyfikacji członków z organizacją; położenie nacisku na jakość, a nie na ilość; wypracowanie bardziej syntetycznej formuły sporządzania sprawozdań z działalności okręgów.

- okręg opolski SBP (K. Pawluk)

Sukcesy: obchody 65-lecia działalności okręgu; opracowanie *Księgi Zasłużonych Bibliotekarzy Województwa Opolskiego*; organizacja imprez branżowych; dobra współpraca z władzami miasta.

Problemy: słaba ściągalność składek członkowskich; brak stałych, zewnętrznych środków finansowych; problemy z logowaniem do Bazy Członków SBP.

Postulaty: lepszy dostęp do Bazy Członków dla skarbników.

- okręg podkarpacki SBP (M. Sierżęga)

Sukcesy: stabilizacja struktur terenowych; opracowanie „Kalendarium działalności okręgu za lata 1998-2017”; uporządkowanie dokumentacji; wdrożenie zapisów RODO; organizacja konferencji dyrektorów bibliotek powiatowych; organizacja konkursów; udział bibliotek z województwa podkarpackiego w projekcie AFB.

Problemy: spadek liczby członków, brak młodych; sprzeciw wobec podwyższeniu składki członkowskiej; brak środków finansowych na udział w szkoleniach i konferencjach organizowanych przez ZG SBP; ponoszenie opłat bankowych za przechowywanie składek członkowskich na rachunku bankowym.

Postulaty: zdefiniowanie pojęcia sieci bibliotecznej; organizacja tańszych lub bezpłatnych szkoleń dla członków SBP.

- okręg podlaski SBP (M. Rokicka-Szymańska)

Sukcesy: organizacja szkoleń, wycieczek, imprez, konkursów; dobra współpraca z bibliotekami na terenie województwa, lobbying na rzecz SBP i zawodu bibliotekarza; pozyskiwanie środków finansowych z zewnętrznych źródeł; działalność promocyjna (ulotki, gadzety reklamowe).

Problemy: spadająca liczba członków, słabe zainteresowanie działalnością SBP wśród młodych bibliotekarzy; brak zrozumienia spraw bibliotecznych ze strony samorządów; zatrudnianie w bibliotekach osób bez kierunkowego wykształcenia, co znacznie utrudnia pracę bibliotek i aktywność stowarzyszeniową.

Postulaty: podjęcie starań w zakresie modyfikacji rozporządzenia

MKiDN w sprawie zasad ewidencji materiałów bibliotecznych dot. wydłużenia okresu między skontrami, a także opracowania jednego wzoru formularza rocznej statystyki bibliotecznej; kontynuacja organizacji imprez branżowych i konkursów; wyróżnianie aktywnych członków SBP np. poprzez bezpłatny udział w szkoleniach.

- okręg pomorski SBP (T. Milewska)

Sukcesy: organizacja konkursów, konferencji; wydawanie materiałów pokonferencyjnych.

Problemy: słaba ściągalskość składek członkowskich od emerytów.

Postulaty: obniżenie kosztów udziału w szkoleniach organizowanych przez ZG SBP; spłaszczenie struktury organizacyjnej SBP; utrzymanie dotychczasowych zasad dysponowania składkami członkowskimi do czasu zwołania Okręgowego Zjazdu Delegatów.

- okręg śląski SBP (Ł. Ruchała)

Sukcesy: aktywność Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych działającej przy Zarządzie Okręgu; opiniowanie kandydatów na dyrektorów bibliotek; organizacja konkursów, konferencji, wyjazdów edukacyjnych; zdobycie tytułu „Bibliotekarza Roku 2018” przez reprezentanta Okręgu, współpraca międzynarodowa w zakresie dokumentów opracowywanych przez IFLA.

Problemy: spadająca liczba członków, brak młodych; słaba integracja środowiska; niedocenywanie pracy stowarzyszeniowej przez dyrektorów bibliotek.

Postulaty: pomoc w opracowaniu wniosków grantowych na działalność stowarzyszeniową, szersza promocja działań Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych.

- okręg świętokrzyski SBP (A. Godowska)

Sukcesy: napływ nowych członków, powołanie nowych kół SBP; organizacja imprez branżowych, wycieczek; duży zasięg informacji o SBP (obecność w mediach lokalnych); występowanie o uhonorowanie najbardziej aktywnych członków odznaczeniami państwowymi i stowarzyszeniowymi.

Problemy: słaba komunikacja między strukturami.

Postulaty: przekazywanie hologramów do legitymacji członkowskich przed rozpoczęciem nowego roku; przyznanie kołom możliwości pozyskiwania środków finansowych; przekazywanie 1% na rzecz SBP z możliwością wyboru konkretnego okręgu; docenianie i wspieranie bibliotekarzy; uelastycznienie sposobu wyboru zarządów okręgów.

- okręg warmińsko-mazurski SBP (K. Dąbkowski)

Sukcesy: organizacja imprez branżowych, dobra współpraca z samorządami, regionalnymi mediami, dyrektorami bibliotek.

Problemy: przechodzenie członków SBP do związków zawodowych; słaba świadomość wielu członków o społecznym charakterze działalności w SBP; brak integracji między strukturami w okręgu.

Postulaty: rozważyć zasadność wydawania 2 miesięczników w wersji papierowej; wprowadzenie nowych wytycznych dot. składek członkowskich przez Krajowy Zjazd Delegatów.

- okręg wielkopolski SBP (M. Furgał, P. Pioterek)

Sukcesy: organizacja imprez (m.in. Forum Młodych Bibliotekarzy 2019), konkursów (m.in. Nagroda im. A. Wojtkowskiego, „Bibliotekarz inny niż myślisz”); pozyskiwanie środków finansowych z zewnętrznych źródeł; uporządkowanie Archiwum Zarządu Okręgu; uzyskanie zniżek w niektórych instytucjach kultury dla członków SBP; prowadzenie strony internetowej okręgu.

Problemy: spadek liczby członków.

Postulaty: częstsze wykorzystywanie patronatu medialnego SBP do promocji przedsięwzięć lokalnych; wydanie kalendarza ze zdjęciami z konkursu „Bibliotekarz inny niż myślisz” przez Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP.

- okręg zachodniopomorski SBP (M. Bartosik, M. Kurzyńska)

Sukcesy: dobra współpraca z Urzędem Marszałkowskim, m.in. pozyskiwanie dotacji na bibliotekarskie imprezy branżowe; aktywizacja kół; stworzenie identyfikacji wizualnej dla kół.

Problemy: brak przychylności dyrektorów niektórych bibliotek dla działalności SBP; duże koszty udziału w Krajowym Zjeździe Delegatów.

Postulaty: opracowanie zasad działalności kół przy bibliotekach; podjęcie prac nad przywróceniem ścieżki awansu zawodowego; rozszerzenie współpracy z organizatorami bibliotek (określenie, jakie zadania publiczne może wykonać SBP (jako OPP) dla samorządu.

Realizacja programu działania na kadencję 2017-2021 i wniosków Krajowego Zjazdu Delegatów SBP 2017 (B. Budyńska, J. Pasztaleniec-Jarzyńska)

Na KZD w roku 2017 przyjęto aktualizację **Strategii SBP na lata 2010-2021**, wytyczającą działania SBP w kadencji 2017-2021, ostatniej, w której obowiązuje ten strategiczny dokument uchwalony w roku 2010. Przyjęte zmiany dotyczyły spraw szczegółowych, które okazały się

nieaktualne lub trudne do realizowania przez Stowarzyszenie. Misja, wizja i zasadnicze cele SBP oraz sposoby ich realizacji pozostały bez zmian. W oparciu o *Strategię* przyjęto na KZD **Program działania SBP na lata 2017-2021**. Te dokumenty oraz Statut stanowią podstawę planowania działań SBP i oceny realizacji jego celów. Dokumentem pomocniczym są **Wnioski Krajowego Zjazdu Delegatów SBP 2017**, które wskazują ważne dla środowiska obszary zagadnień, chociaż nie wszystkie możliwe do realizacji. Oceniając realizację wniosków przyjętych przez KZD w 2017 r. należy wziąć pod uwagę, że od czasu ich sformułowania zmieniła się sytuacja bibliotek i Stowarzyszenia, co nie pozostało bez wpływu na ich aktualność.

Przyjęte w *Strategii* i *Programie* cztery cele strategiczne były realizowane zarówno na poziomie Zarządu Głównego, jak i regionalnych struktur SBP, co jest ważnym elementem spójności Stowarzyszenia i jego znaczenia w integracji środowiska pracowników bibliotek.

Najważniejsze działania SBP zostały syntetycznie przedstawione we wcześniejszych prezentacjach (Podsumowanie działalności SBP w latach 2018-2019 – połowa kadencji 2017-2021, prezentacja działalności okręgów). Poniżej ukazane są ważniejsze osiągnięcia SBP, a także trudności zrealizowania niektórych *Wniosków* oraz celów *Strategii* i *Programu*.

Cel I. Zwiększenie wpływu na kształtowanie polityki i praktyki bibliotecznej w Polsce

1. Sukcesem organizacyjnym, merytorycznym i integracyjnym stała się realizacja projektu Analiza Funkcjonowania Bibliotek, w której bierze dobrowolnie udział ponad 98% bibliotek publicznych, a także biblioteki pedagogiczne i naukowe. Baza AFB to najbardziej wszechstronne, aktualne i wiarygodne źródło danych statystycznych i wskaźników funkcjonalności obrazujących stan w polskich bibliotekach. Z inicjatywy SBP PKN ustanowił trzy normy: *PN-ISO 16439:2019-11 Informacja i dokumentacja – Metody i procedury oceny wpływu bibliotek*, *PN-ISO 11620:2017-11 Informacja i dokumentacja – Wskaźniki funkcjonalności* oraz *PN-ISO 2789:2016 Informacja i dokumentacja – Międzynarodowa statystyka biblioteczna*.

Upowszechnianie standardów w dziedzinie bibliotekarstwa oraz inicjowanie opracowania nowych norm i standardów, popularyzacja dobrych praktyk, publikacja i popularyzacja zaleceń IFLA są jednym z najbardziej cenionych kierunków działalności SBP.

2. Wyrażone na KZD oczekiwanie na wzmocnienie roli Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w tworzeniu uregulowań prawnych mających wpływ na rozwój bibliotek i zawód bibliotekarza, wybór dyrektorów

bibliotek nie jest w pełni realizowane, gdyż rola SBP ogranicza się do funkcji opiniodawczych i rzeczniczych, bez wpływu na ostateczne postanowienia decydentów. Dotyczy to zarówno pragmatyki zawodowej, jak i sytuacji bibliotek. Przykładem jest brak sukcesów w uregulowaniu sytuacji bibliotek uczelnianych i pozycji bibliotekarza akademickiego po wprowadzeniu Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, pomimo opracowań wielu opinii i dokumentów związanych z reformą szkolnictwa wyższego (ZG SBP, Sekcja Bibliotek Naukowych SBP, Zarząd Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych przy Zarządzie Okręgu w Katowicach). Także przywrócenie, po deregulacji wprowadzonej w 2013 r., ustawowej delegacji do ustanowienia przez MKiDN przepisów wykonawczych określających wymagania kwalifikacyjne dla osób zajmujących stanowiska bibliotekarskie nie zyskuje poparcia, tym bardziej, że w tych sprawach środowisko bibliotekarzy nie ma jednolitego stanowiska.

3. Należy odnotować fakt, że w niektórych okręgach wzrosło znaczenie lokalnych struktur SBP w opiniowaniu spraw dot. wyboru dyrektorów bibliotek, sytuacji bibliotek czy polityki bibliotecznej danego regionu. Większego zaangażowania struktur SBP wymaga, w niektórych przypadkach polepszenie relacji dyrektorów bibliotek z lokalnymi strukturami Stowarzyszenia.

4. Sukcesem SBP jest monitorowanie przepisów prawnych, ich popularyzacja na łamach „Bibliotekarza” (stały dział prawny), wydanie Kodeksu RODO dla bibliotek, organizowanie szkoleń.

Cel II. Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich partnerem instytucji państwowych i samorządowych oraz organizacji pozarządowych w tworzeniu społeczeństwa wiedzy

Zarówno ZG SBP, jak i struktury Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich realizują zadania o charakterze publicznym w zakresie nauki, edukacji, kultury, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. Celem tych działań jest edukacja i popularyzacja kultury i wiedzy, dedykowanych dla społeczności lokalnej: uczniów, studentów, dzieci, seniorów, niepełnosprawnych, podejmowanych we współpracy z bibliotekami, szkołami, uczelniami, organizacjami pozarządowymi, towarzystwami, stowarzyszeniami (np. konferencje, warsztaty, spotkania edukacyjne, konkursy, wystawy, zbiórki publiczne, akcje charytatywne, pozyskiwanie grantów na potrzeby realizacji projektów, itp.). Liczba tych działań w skali kraju jest imponująca, świadczy o znaczeniu SBP na poziomie ogólnopolskim, a także w środowiskach lokalnych, umiejętności pozyskiwania partnerów do realizacji celów Stowarzyszenia. W latach 2017-2019 zauważa się wzrost

liczby inicjatyw organizowanych przez SBP lub współorganizowanych z różnymi instytucjami i organizacjami. Szczególne znaczenie ma wspieranie i promowanie przez SBP działalności bibliotek, poprzez włączanie się do organizacji bibliotecznych imprez promujących czytelnictwo oraz poprzez akcje rzecznicze ukazujące znaczenie bibliotek.

ZG SBP rozwija i wzmacnia współpracę z bibliotekami, organizacjami krajowymi związanymi z sektorem książki, informacji (Instytut Książki, Polska Izba Książki, IBBY, MKiDN, organizatorzy targów książki, środowiska akademickie kształcące bibliotekarzy), konferencjami dyrektorów bibliotek akademickich szkół polskich, wojewódzkich bibliotek publicznych, bibliotek pedagogicznych. Jednym z wyznaczników atrakcyjności Stowarzyszenia jest liczba grantów pozyskiwanych każdego roku przez ZG SBP oraz przez struktury lokalne.

Cel III. Integracja środowiska i zwiększenie prestiżu zawodu bibliotekarza

1. Działania SBP na rzecz integracji zawodowej i społecznej środowiska bibliotekarzy różnych sieci to jeden z ważniejszych i najpopularniejszych celów Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, realizowany na poziomie wszystkich struktur SBP. Podejmowane przez poszczególne ogniwa organizacji działania tworzą nieformalne więzi międzyludzkie, które owocują wymianą doświadczeń, także zawodowych. Najczęstsze formy to spotkania okolicznościowe, wycieczki dla członków i sympatyków SBP, pikniki, rajdy rowerowe, spotkania plenerowe, wycieczki, wspólne wizyty w teatrach, muzeach, itp. Ważnym elementem kreującym pozytywny wizerunek SBP jest otwartość i transparentność realizowanych działań przez struktury SBP.

Wszelkie inicjatywy i działania podejmowane na rzecz członków SBP są otwarte, do uczestnictwa w organizowanych wydarzeniach, spotkaniach integracyjnych zapraszani są także bibliotekarze, którzy nie są członkami SBP, jak również osoby niezwiązane merytorycznie ze środowiskiem bibliotekarskim. Szczególnie ważną rolę integracyjną pełnią coroczne spotkania z okazji Dnia Bibliotekarza i Tygodnia Bibliotek. W wielu okręgach, oddziałach, a także w kołach struktury SBP wspierają biblioteki organizujące imprezy, które są okazją do spotkań z organizatorami bibliotek (marszałkowie, prezydenci, burmistrzowie, wójtowie, władze uczelni), przedstawicielami instytucji kultury i edukacji działającymi w danym środowisku, lokalnymi twórcami, osobami zasłużonymi dla lokalnej społeczności, itp.; wręczane są nagrody wyróżniającym się bibliotekarzom i bibliotekom.

2. Kreowanie pozytywnego wizerunku SBP

Działania wymienione w pkt. 1. przyczyniają się do popularyzacji działalności SBP i większej rozpoznawalności na poziomie krajowym i w środowiskach lokalnych, a także wśród pracowników bibliotek. W celu polepszenia odbioru społecznego i zawodowego SBP, w dokumentach programowych KZD 2017 zalecono wiele działań:

a) wzmocnienie działań Zarządu Głównego i struktur SBP oraz wszystkich członków Stowarzyszenia na rzecz promocji marki SBP poprzez m.in. atrakcyjne formy materiałów reklamowych i rzeczniczych, opracowanie ulotek w języku polskim i angielskim, gadżetów. Te zadania są realizowane i doskonalone z każdym rokiem. Natomiast nie udało się z powodu braku środków finansowych wykonać, np. gadżetów dedykowanych konkursom („Bibliotekarz Roku”), kalendarzy, komiksów tematycznych. Niedostateczny jest udział członków i struktur SBP w promocji Stowarzyszenia jako organizacji ogólnopolskiej o uznanym dorobku;

b) medale przyznawane przez ZG SBP („Bibliotheca Magna Perennisque” oraz „W Dowód Uznania”) bibliotekom i bibliotekarzom oraz osobom i instytucjom wspierającym biblioteki i czytelnictwo umacniają integrację środowiska i pozytywną opinię o SBP;

c) nie istnieje skuteczna promocja organizacji bez aktywnej obecności w internecie. W ostatnich dwóch latach zawartość treściowa portalu SBP jest coraz bogatsza i atrakcyjniejsza. SBP jest obecne także na FB (coraz więcej polubień), Instagramie, YouTube, tworzone są serwisy i podstrony tematyczne. Nadal niedostateczna jest prezentacja na portalu aktywności struktur SBP, mimo stałego zachęcania redakcji portalu do nadsyłania ciekawych wiadomości z terenu. Obecnie podjęto prace nad budową nowego portalu, który w sposób bardziej przejrzysty, usystematyzowany, z wykorzystaniem nowszych narzędzi będzie informował o działalności SBP i o najważniejszych sprawach dot. bibliotekarstwa, informacji naukowej, czytelnictwa. Coraz więcej struktur SBP (okręgi, oddziały, sekcje, komisje) ma strony lub podstrony na stronach WWW bibliotek, konta na FB;

d) należy nadal usprawniać komunikację pomiędzy ZG a okręgami, a także z oddziałami i kołami; wiele ważnych informacji nie dociera do wszystkich członków SBP, w większym stopniu należy upowszechniać wymianę dobrych praktyk pomiędzy okręgami i oddziałami;

e) ważną sprawą jest jakość rocznych sprawozdań struktur terenowych SBP, które służą dokumentacji działalności organizacji, a jednocześnie zawierają bogaty materiał do wykorzystania w działaniach promocyjnych i rzeczniczych. Opracowane przez przewodniczącą SBP wytyczne przyczyniły się do lepszej jakości sprawozdań merytorycznych,

a szkolenia skarbników i stałe konsultacje głównego księgowego SBP ułatwiły prawidłowe sporządzanie sprawozdań finansowych przez okręgi i oddziały;

f) SBP poszerza ofertę usług szkoleniowych (nowe tematy, nowe formy), w tym wprowadzenie oferty bezpłatnych usług e-learningowych dla członków SBP, rozszerza też dla swoich członków, w miarę finansowych możliwości, ofertę bonusów i ulg;

g) zwiększenie atrakcyjności działalności SBP wymaga stabilności finansowej, zagrożonej od wielu lat spadkiem sprzedaży czasopism i wydawnictw SBP, mniejszą rentownością konferencji i szkoleń. W celu poprawienia sytuacji finansowej zarówno na poziomie centralnym (ZG), jak i wszystkich struktur SBP, ZG SBP przeprowadził analizę zasad zbierania i dysponowania składkami członkowskimi, a w jej wyniku opracował *Wytyczne Zarządu Głównego SBP w sprawie ustalenia wysokości, sposobu oraz terminu wnoszenia składek członkowskich*, zalecające podwyższenie składki członkowskiej, i przeprowadził w latach 2018/2019 szerokie konsultacje wśród członków SBP (poprzez struktury okręgowe) (zob. więcej *Wytyczne ZG SBP w sprawie ustalenia wysokości, sposobu oraz terminu wnoszenia składek członkowskich*. Podsumowanie konsultacji);

h) postulowane od lat utworzenie przy ZG Sekcji Młodych Bibliotekarzy oraz Sekcji ds. Edukacji Bibliotekarskiej i Zawodu Bibliotekarza nie doszło do skutku z powodu braku osób, które podjęłyby się ich zorganizowania i prowadzenia;

i) od lat każdego roku spada liczba członków SBP, pomimo różnych form zachęt. Cenioną markę Stowarzyszenia podtrzymuje działalność niewielkiej, najbardziej aktywnej i kreatywnej grupy jej członków. W wielu strukturach brakuje nowych, zwłaszcza młodych bibliotekarzy, którzy chcieliby poświęcić swój czas na udział w pracach SBP.

3. Działania na rzecz zwiększenia społecznego prestiżu zawodu bibliotekarza

3.1. Zainicjowany w roku 2010 ogólnopolski konkurs „Bibliotekarz Roku” poprzedzony wyborami w I etapie regionalnych laureatów jest coraz efektywniej wykorzystywany do promocji zawodu bibliotekarza zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. Jednakże należy dążyć do lepszego wykorzystania tego konkursu do popularyzacji zawodu bibliotekarza.

3.2. Forum Młodych Bibliotekarzy SBP (ostatnie zorganizowano w Poznaniu w 2019 r.) służy także do popularyzacji wśród młodych pracowników bibliotek zawodu bibliotekarza, ukazując im podczas FMB całą skalę możliwości rozwoju zawodowego i realizacji różnorodnych pasji w bibliotece.

3.3. Dzięki nowym formom komunikacji oraz własnym wydawnictwom SBP coraz skuteczniej promuje kreatywność bibliotekarzy z wykorzystaniem portalu sbp.pl, bloga, Twittera, Facebooka, Instagrama, innych mediów społecznościowych.

3.4. Misją SBP jest budowanie solidarności międzypokoleniowej w środowisku bibliotekarskim i poczucia ciągłości zawodu bibliotekarskiego. Służy temu m.in. popularyzacja sylwetek najwybitniejszych przedstawicieli środowiska bibliotekarskiego. W 2019 r. ukazała się praca Hanny Łaskarzewskiej ***Wielcy nieobecni. Pierwsze generacje liderów Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich***. Od 2018 r. na portalu SBP podjęto nową akcję przypominania biogramów wybitnych bibliotekarzy w rocznicę ich śmierci.

3.5. Wraz z dostrzeżeniem w ostatnich latach przez szersze grupy społeczne i liderów opinii znaczenia bibliotek w promocji czytelnictwa, wizerunek zawodu bibliotekarza, także w mediach, stopniowo ulega poprawie, choć nadal nie jest satysfakcjonujący i wymaga ze strony SBP i całego środowiska intensyfikacji działań rzeczniczych.

3.6. Wzmiankowana w Celu I deregulacja zawodu bibliotekarza i, w konsekwencji, brak formalnych wymagań kwalifikacyjnych, prowadzi do niepokojących zjawisk: dezintegracji zawodowej pracowników różnych bibliotek; osłabienia motywacji do podnoszenia kwalifikacji bibliotekarskich (studia, kursy), gdyż nie daje to gwarancji awansu zawodowego; utrwalenia opinii organizatorów, że w bibliotece nie są potrzebne: specyficzna wiedza branżowa i odpowiednie kompetencje. Pożądane jest wzmocnienie działań merytorycznych i rzeczniczych SBP oraz całego środowiska, służących podniesieniu poziomu profesjonalizacji zawodu bibliotekarza i wzrostu jego prestiżu społecznego.

Cel IV. Zwiększenie dostępu bibliotekarzy do różnych form kształcenia i doskonalenia zawodowego

1. SBP wspiera edukację bibliotekarzy poprzez organizację szkoleń, konferencji, seminariów, wymianę dobrych praktyk i doświadczeń. Szkolenia i warsztaty stacjonarne oraz dostępne online, prowadzone przez doświadczonych i uznanych specjalistów, zyskały wysoką markę wśród bibliotekarzy.

2. W ostatnich latach Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP umocniło swoją pozycję na rynku publikacji z dziedziny bibliotekarstwa, bibliologii oraz informacji naukowej.

3. Kluczową sprawą dla przyszłości Wydawnictwa jest lepsza promocja i wzrost sprzedaży, a także przyszłość kształcenia bibliotekarzy i wymagań dot. ścieżki kariery zawodowej pracowników bibliotek, formy

doskonalenia zawodowego. Wydawnictwo jest chlubą Stowarzyszenia, toteż także od jego członków zależy aktywniejsza promocja czasopism i książek wydawanych przez SBP jako źródeł wiedzy teoretycznej i praktycznej, niezbędnej dla rozwoju zawodowego każdego bibliotekarza.

4. W latach 2018-2019 zmodernizowano i rozbudowano archiwum cyfrowe SBP, zapewniając otwarty dostęp do zdigitalizowanych publikacji SBP (format pdf).

5. Sekcja Bibliotek Muzycznych odegrała czołową rolę w organizacji Kongresu IAML w Krakowie w 2019 r. Z inicjatywy ZG SBP, i dzięki wsparciu MKiDN, wydano w języku angielskim trzy publikacje okolicznościowe prezentujące polskie biblioteki muzyczne, fonoteki oraz zbiory fonograficzne.

6. Zawieszeniu uległa akredytacja kursów doskonalenia zawodowego prowadzona przez SBP w celu podniesienia merytorycznego poziomu kursów i innych form rozwoju zawodowego bibliotekarzy. Powodem jest brak zainteresowania organizatorów takich szkoleń uzyskaniem certyfikatu akredytacji SBP, a także brak przepisów uznających formalnie podmioty akredytujące. Potrzeba merytorycznego nadzoru nad poziomem różnych form doskonalenia zawodowego jest nadal aktualna, gdyż na rynku pojawia się wiele podmiotów szkolących bez odpowiedniego poziomu jakości.

7. W latach 2017-2019, po kongresie IFLA we Wrocławiu, zauważalny jest rozwój współpracy zagranicznej, przede wszystkim z IFLA i EBLIDA (udział w kongresach oraz programach IFLA), udział młodych bibliotekarzy z Ukrainy w FMB w Poznaniu w 2019 r., umiędzynarodowienie czasopism naukowych SBP (wzrost artykułów w języku angielskim, zagraniczni członkowie kolegiów redakcyjnych i recenzenci). Nadal niedostateczna jest skala aktywności międzynarodowej Stowarzyszenia. Ograniczeniem współpracy zarówno krajowej, jak i międzynarodowej jest brak wystarczających środków finansowych, którymi dysponuje SBP.

Jaka będzie *Strategia SBP* po 2021 roku?

Przewodnicząca SBP zwróciła uwagę, że przy wyznaczaniu celów strategicznych SBP w dłuższej perspektywie czasowej należy poddać dyskusji misję i wizję Stowarzyszenia, określone w 2010 r., sformułować nowe zadania organizacji, wynikające z dokonujących się zmian społecznego znaczenia bibliotek, zmian technologicznych wpływających na przyszłość bibliotek i zawodu bibliotekarza. Zapowiedziała powołanie grupy roboczej ds. *Strategii SBP*.

Statut SBP: jakie zmiany są niezbędne?

Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska podkreśliła, że obowiązujący Statut SBP wymaga pogłębionej refleksji. Nie wszystkie cele odpowiadają zaawansowanym obecnie trendom rozwoju bibliotekarstwa, komunikacji medialnej czy funkcjom organizacji pozarządowych. Konieczne jest wprowadzenia bardziej elastycznych zapisów. Dotyczy to także gospodarki majątkowej SBP. Korzystając z doświadczeń zagranicznych warto też rozważyć możliwość poszerzenia grupy członków o instytucje. Biblioteka, jako członek SBP, dawałaby większe wsparcie finansowe organizacji.

Dyskusji wymaga utrzymanie obecnej struktury organizacyjnej SBP. Coraz częściej pojawiają się bowiem postulaty jej spłaszczenia, np. poprzez likwidację okręgów. Przewodnicząca SBP zapowiedziała powołanie grupy roboczej ds. Statutu SBP.

Podstawy finansowe działalności SBP

Dyrektor Biura ZG SBP, A. Grzecznowska omówiła strukturę finansowania organizacji, zwracając przy tym uwagę, że jej podstawę stanowią przychody ze sprzedaży publikacji, granty i dofinansowania. W zakresie przychodów obserwujemy systematycznie tendencję spadkową w odniesieniu do czasopism, przede wszystkim branżowych miesięczników, których wydawanie jest nadal oczekiwane przez środowisko, ale w sensie ekonomicznym – zbliża się do granicy opłacalności. W ostatnich dwóch latach zwiększyły się natomiast dofinansowania książek (efekt uzyskania preferencji MNiSW) oraz przychody z organizacji szkoleń, a także liczba i wysokości pozyskanych grantów.

W zakresie kosztów od lat utrzymywany jest nadal duży reżim oszczędności, przede wszystkim w zakresie funduszu wynagrodzeń pracowniczych, kosztów bezosobowych, który jednak utrudnia realizację działań Zarządu Głównego, w tym m.in. wspieranie (finansowe) akcji integracyjnych oraz innych podejmowanych przez struktury terenowe, rozwój współpracy zagranicznej itp.

Wytyczne ZG SBP w sprawie ustalenia wysokości, sposobu oraz terminu wnoszenia składek członkowskich. Podsumowanie konsultacji

21 czerwca 2018 r. Zarząd Główny powołał Zespół ds. analizy składek członkowskich. Opracowane ankiety wysłano do struktur i na podstawie odpowiedzi dokonano podsumowania, które uwidocznilo znaczne różnice w: wysokości składki, zasadach zwolnień i ulg, procentowej wysokości składek przekazywanych do oddziałów i okręgów SBP. W celu ujednoczenia wysokości, sposobu i terminu przekazywania składek oraz określenia zasad dysponowania nimi opracowano dokument (*Wytyczne*). Obowią-

zek sporządzenia *Wytycznych* nakłada na Zarząd Główny również Statut SBP. *Wytyczne* były omawiane na posiedzeniach Zarządu Głównego w 2018 i 2019 r., poddane konsultacji we wszystkich okręgach. W wyniku konsultacji ZG SBP przygotował wersję dokumentu, która uwzględniła większość, najczęściej formułowanych uwag.

Najważniejsze zapisy zawarte w *Wytycznych* omawianych na spotkaniu z okręgami dotyczą:

- wysokości składki – nie mniejsza niż 5 zł miesięcznie (dopuszcza się możliwość stopniowego podnoszenia składki do końca kadencji 2017-2021; w przypadku, gdy decyzję o wysokości składki podjął Okręgowy Zjazd Delegatów, obowiązuje ona do końca obecnej kadencji),
- wysokości ulg (członkowie honorowi – ulga 100%, emeryci i renciści – 50%),
- sposobu podziału składek: dla ZG – 15%, dla okręgu – 20%, dla oddziału i koła – łącznie 65% (do dowolnego podziału). W sytuacjach wyjątkowych zarząd okręgu może, w konsultacji z ZG, zdecydować o innym podziale składki między okręgiem, oddziałem i kołem.

Podział składki między wszystkie struktury SBP, w tym Zarząd Główny, daje wiele korzyści. Dzięki niemu możliwe będzie dofinansowanie utrzymania i rozwoju portalu SBP, wsparcie działalności komisji, sekcji i zespołów, wydawania czasopism, pokrycia kosztów legitymacji, hologramów, dyplomów, medali itp.

Na spotkaniu część okręgów (dolnośląskie, łódzkie) podkreśliła, że w przypadku podniesienia składki część członków może odejść z SBP. W niektórych okręgach członkowie nie widzą potrzeby przekazywania odpisu na rzecz Zarządu Głównego SBP. Są okręgi, w których nadal są oddziały i koła, które chcą składki zachować wyłącznie do własnej dyspozycji (kujawsko-pomorskie, podlaskie, warmińsko-mazurskie).

B. Chlebicka-Abramowicz podkreśliła, że w ramach kompromisu Zarząd Okręgu musi wypracować takie zapisy w swoich uchwałach, aby były zgodne z *Wytycznymi*. Są one elastyczne i dopuszczają różne sytuacje wyjątkowe. Niedopuszczalna jest sytuacja, w której struktura nie przestrzega Statutu organizacji (K. Frankowicz).

J. Pasztaleniec-Jarzyńska podsumowała dyskusję. *Wytyczne* mają różnicować strukturę przychodów w Stowarzyszeniu, zapewnić kwotę niezależną od grantów i przychodów z publikacji. Liczymy się z odejściem części członków, jednak ważne jest zapewnienie stabilizacji finansowej. Odprowadzanie części składek do dyspozycji ZG pozwoli uzmysłwić członkom, że wszyscy jesteśmy częścią jednej organizacji i wszyscy powinniśmy jednakowo partycypować w ponoszonych kosztach.

2. Posiedzenia Prezydium i Zarządu Głównego SBP

25 września

W posiedzeniu Zarządu Głównego, odbywającego się w gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie udział wzięli: Barbara Budyńska, Bożena Chlebicka-Abramowicz, Krzysztof Dąbkowski, Małgorzata Furgał, Andrzej Jagodziński, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, Rozalia Podgórska, Joanna Potęga, Marzena Przybysz. Spotkanie prowadziła przewodnicząca SBP, kol. Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska.

Przyjęto jednogłośnie protokół z posiedzenia Zarządu Głównego w dn. 5.04.2019 r. oraz *Wytyczne Zarządu Głównego SBP w sprawie ustalenia wysokości, sposobu oraz terminu wnoszenia składek członkowskich* (Uchwała ZG SBP nr 3/2019).

Z uwagi na rezygnację z członkostwa w SBP kol. Dariusza Florka, członka ZG, powstała konieczność uzupełnienia składu Zarządu Głównego SBP. Kol. M. Furgał zgłosiła (na posiedzeniu w dn. 5 kwietnia 2019 r.) kandydaturę Pawła Pioterka – starszego kustosa dyplomowanego Biblioteki Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu, sekretarza Zarządu Okręgu SBP w Poznaniu. W zarządzonym głosowaniu kandydatura kol. P. Pioterka została jednogłośnie przyjęta (Uchwała ZG SBP nr 4/2019).

W dalszej części spotkania omawiano przebieg realizacji w 2020 r.:

- programu Tydzień Bibliotek; ustalono, że rozesłana zostanie do struktur SBP informacja o zgłaszaniu propozycji hasła TB, wprowadzone będą pewne modyfikacje w regulaminie konkursu na najciekawszą inicjatywę bibliotek,

- konkursu „Bibliotekarz Roku”; kol. A. Jagodziński zasugerował powrót do głosowania internetowego, które bardzo mobilizowało środowisko bibliotekarskie. W odpowiedzi przewodnicząca SBP wyjaśniła, że obecnie jest to niemożliwe ze względu na ograniczenia techniczne portalu sbp.pl. Przypomniała też, że głosowanie internetowe wzbudzało zastrzeżenia co do obiektywizacji ocen i z tego względu zastąpiliśmy go głosowaniem kapituł. Zaapelowała, aby kapituły okręgowe składały się z możliwie szerokiej reprezentacji okręgu. Kol. K. Dąbkowski zauważył, że wśród kandydatów do tytułu są zarówno dyrektorzy bibliotek, jak i pracownicy, co utrudnia porównywanie ich osiągnięć, zasugerował zastanowienie się nad wprowadzeniem w konkursie kategoryzacji. Kol. B. Chlebicka-Abramowicz dodała, że trudno jest namówić „zwykłych” bibliotekarzy do udziału w konkursie, ze względu na obawę konkurowania z dyrektorami. Innego zdania była J. Pasztaleniec-Jarzyńska, która przypomniała, że wśród dotychczasowych laureatów są pracownicy różnych szczebli, więc nie jest to problem wymagający wprowadzenia zmian do regulaminu konkursu.

W sprawach różnych poruszono kwestie:

- rezygnacji z posiedzenia ZG SBP w grudniu 2019 r.: z uwagi na omówienie większości podstawowych spraw stowarzyszeniowych na spotkaniu z przedstawicielami okręgów i nagromadzenie obowiązków zawodowych członków ZG przyjęto, że komunikacja członków odbywać się będzie drogą mailową;

- sposób typowania przedstawicieli SBP do komisji konkursowych na dyrektorów bibliotek: istnieje potrzeba opracowania zasad w tym zakresie. Dotychczas w przypadku wojewódzkich bibliotek publicznych kandydatów do komisji wybiera Zarząd Główny SBP. W przypadku większych bibliotek miejskich decyzję o przedstawicielach podejmuje także ZG, w porozumieniu z władzami okręgu. Przy konkursach organizowanych w mniejszych miejscowościach wybór pozostawia się danemu okręgowi SBP;

- przeprowadzenia ankiety nt. oczekiwań bibliotekarzy wobec SBP: kol. A. Jagodziński zaproponował opracowanie ankiety dla struktur Stowarzyszenia. Powołano grupę roboczą w składzie: B. Budyńska, K. Dąbkowski, J. Potęga, której zadaniem będzie przygotowanie ankiety, określenie sposobu zbierania danych i analiza wyników;

- osobowości prawnej struktur SBP: postulat udzielenia większej samodzielności zgłosił Zarząd Okręgu SBP w Krakowie. Wymaga to jednak wprowadzenia zmian zapisów w Statucie SBP, które muszą być poprzedzone opinią prawną;

- powołanie zespołów, które zajmą się opracowaniem propozycji zmian w Statucie i *Strategii SBP*. Do Zespołu ds. Statutu zgłosił się A. Jagodziński; do Zespołu ds. *Strategii* – J. Chapska, Z. Gruszka. Składy zespołów zostaną uzupełnione m.in. przez przedstawicieli okręgów (po konsultacjach mailowych).

10 grudnia

W obradach Prezydium Zarządu Głównego SBP udział wzięli: Barbara Budyńska, Krzysztof Dąbkowski, Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, Marzena Przybysz oraz zaproszeni – Małgorzata Dargiel-Kowalska, Anna Grzecznowska, Marta Lach, Paweł Pioterek. Zgodnie z programem, po przyjęciu protokołu z posiedzenia Prezydium ZG SBP w dn. 5.04.2019 r. realizowano następujący porządek obrad:

- Podsumowanie roku 2019

Przewodnicząca SBP za najważniejsze działania podejmowane przez ZG w upływającym roku uznała: uzyskane dotacje z MKiDN oraz z MNiSW, które umożliwiły m.in. kontynuację Analizy Funkcjonowania Bibliotek, przeprowadzenie cyklu bezpłatnych szkoleń e-learningowych, nowe projekty wydawnicze, zakup platformy OJS oraz numerów DOI

(dzięki czemu artykuły publikowane w czasopismach naukowych SBP są widoczne w międzynarodowych bazach danych), organizację Forum Młodych Bibliotekarzy w Poznaniu oraz konferencji „Młody dorosły w bibliotece”, jubileusz 100-lecia „Bibliotekarza” oraz 70-lecia „Poradnika Bibliotekarza”, wsparcie Sekcji Bibliotek Muzycznych w organizacji Kongresu IAML w Krakowie.

- Plan pracy na 2020 r.

Projekt Planu pracy na 2020 r. przedstawiła kol. B. Budyńska. Oprócz stałych działań podejmowanych co roku, takich jak: publikacje, konferencje, szkolenia, konkursy itp., uwaga zostanie zwrócona na rozpoczęcie przygotowań do Krajowego Zjazdu Delegatów SBP w 2021 r. Proponowany terminarz posiedzeń statutowych władz SBP w 2020 r.: 6 lutego (Prezydium), 3 kwietnia (Prezydium i ZG), 4 czerwca (Prezydium), 24-25 września (Prezydium, ZG oraz spotkanie z przedstawicielami okręgów SBP), 11 grudnia (Prezydium i ZG).

Planowane Konferencje: Forum Młodych Bibliotekarzy (Kraków), konferencja nt. działalności działów instrukcyjno-metodycznych (osoba odpowiedzialna: B. Budyńska), spotkania Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej (osoba odpowiedzialna: M. Przybysz), konferencja „Ekobiblioteka” (powołano grupę roboczą do określenia tytułu i założeń programowych w składzie: B. Budyńska, K. Dąbkowski, M. Gomułka, J. Pasztaleniec-Jarzyńska, M. Przybysz).

- Tydzień Bibliotek 2020

Spośród propozycji haseł nadesłanych przez struktury SBP zebrani po krótkiej dyskusji wybrali hasło Tygodnia Bibliotek 2020 „Zasmakuj w bibliotece”.

- Ankieta nt. oczekiwań bibliotekarzy wobec SBP

Powołana we wrześniu br. grupa robocza w składzie: B. Budyńska, K. Dąbkowski, J. Potęga została uzupełniona o P. Pioterka i M. Przybysz. Ustalono, że ankieta zostanie skierowana tylko do członków SBP i zamieszczona będzie na platformie sbp.pl. Powinna zawierać nie więcej niż 5 pytań, pierwsza propozycja ankiety powinna powstać ok. 15 stycznia 2020 r.

- Zespoły robocze

W związku z organizacją w 2021 r. KZD przewodnicząca SBP przypomniła o konieczności powołania zespołów, które zajmą się opracowaniem propozycji zmian w Statucie SBP oraz *Strategią SBP* na kolejne lata. Składy obu zespołów, do których zgłosili się już niektórzy członkowie ZG powinny być w najbliższym czasie uzupełnione.

- „Bibliotekarz Roku 2019”

Przewodnicząca SBP poinformowała, że ubiegłoroczny regulamin konkursu na „Bibliotekarza Roku” będzie obowiązywał również w 2020 r.

- Sytuacja finansowa SBP

Dyrektor Biura ZG SBP zaznaczyła, że prognoza na koniec roku 2019 wskazuje dodatni wynik finansowy. Niepokojący jest natomiast postępujący spadek przychodów ze sprzedaży miesięczników, szczególnie „Poradnika Bibliotekarza”. W ostatnich latach poniesiono również wysokie koszty związane z wydawaniem czasopism naukowych w wersji elektronicznej, umożliwieniem zakupu poszczególnych artykułów, wprowadzeniem płatności PayU. Prace te zostały wykonane zgodnie z sugestiami redakcji, jednakże zainteresowanie zakupem wersji elektronicznych całych numerów bądź pojedynczych artykułów jest jak dotąd znikome.

- Przeznaczenie odpisów 1% za 2018 r.

Jednogłośnie przyjęto uchwałę dotyczącą przeznaczenia wpływów z tytułu odpisów podatkowych 1% za 2018 r. w wysokości 3047,70 zł na dofinansowanie uczestnictwa członków SBP w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe (Uchwała nr 1/2019 Prezydium ZG SBP). Zgodnie ze Statutem, Uchwała musi zyskać aprobatę Zarządu Głównego SBP.

- Legitymacje SBP i hologramy

W związku ze zgłoszeniami ze struktur zapotrzebowania na legitymacje członkowskie, Prezydium ZG SBP podjęło decyzję o zakupie kolejnej partii legitymacji na koszt Biura ZG. Zakupione zostaną również hologramy do legitymacji na lata 2020-2021 w liczbie zgłoszonej przez poszczególne okręgi. Zasady odpłatności za hologramy pozostają bez zmian (okręg płaci za zamówioną liczbę hologramów).

3. Uchwały Prezydium i Zarządu Głównego SBP

UCHWAŁA Nr 3/2019
Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
z dnia 25 września 2019 r.

**dot. przyjęcia Wytycznych w sprawie ustalenia wysokości,
sposobu oraz terminu wnoszenia składek członkowskich**

Zgodnie ze Statutem SBP (§ 40 ust. 1 pkt. 8) Zarząd Główny SBP przyjmuje *Wytyczne w sprawie ustalenia wysokości, sposobu oraz ter-*

minu wnoszenia składek członkowskich. Dokument stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

Zapisy *Wytycznych* wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

**Wytyczne Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy
Polskich w sprawie ustalenia wysokości, sposobu oraz terminu
wnoszenia składek członkowskich**

W celu ujednoczenia wysokości składek, zasad zbierania i dysponowania składkami członków Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich wprowadza się niniejsze wytyczne.

§ 1

1. Ustala się miesięczną wysokość składki członkowskiej, obowiązującej członka zwyczajnego, w wysokości nie mniej niż 5 zł miesięcznie (słownie: pięć złotych 00/100).
2. Dopuszcza się możliwość stopniowego podnoszenia składki do końca kadencji 2017-2021 wg ustaleń zarządów okręgów, w porozumieniu z Zarządem Głównym SBP.
3. W przypadku, gdy decyzję dotyczącą wysokości składki w danym okręgu podjął Okręgowy Zjazd Delegatów, obowiązuje ona do końca kadencji 2017-2021.

§ 2

Obowiązek opłacenia składki członkowskiej przez daną osobę, z zastrzeżeniem § 14 p. 3 Statutu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym ta osoba została przyjęta w poczet członków zwyczajnych Stowarzyszenia.

§ 3

Obowiązek opłacenia składki członkowskiej ustaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym ustanie członkostwo w Stowarzyszeniu.

§ 4

1. Ustala się ulgę w opłacaniu składek:
 - a) 100% członkowie honorowi (§14, p. 3 Statutu),
 - b) 50% emeryci i renciści.

W sytuacjach wyjątkowych Zarząd Okręgu może decydować o innych ulgach i zwolnieniach, w porozumieniu z Zarządem Głównym SBP.

§ 5

1. Członek zwyczajny Stowarzyszenia wpłaca składkę członkowską gotówką Skarbnikowi Koła lub przelewem na konto bankowe

Zarządu Oddziału SBP, ze szczegółowym wskazaniem od kogo, w jakiej wysokości, za jaki okres.

2. Skarbnik Koła oraz Skarbnik Oddziału SBP prowadzi szczegółową ewidencję wnoszenia składek członkowskich.
3. Skarbnik Oddziału SBP, we współpracy z Administratorem Bazy Członków SBP Oddziału, aktualizuje informacje o składkach w bazie członków.

§ 6

Zasady dysponowania składkami:

1. Skarbnik Koła wpłaca zebrane składki na konto Oddziału, i przesyła do Skarbnika Oddziału wypełniony formularz wpłaty. Formularz wpłaty stanowi Zał. Nr 1 do niniejszych Wytucznych.
2. Skarbnik Oddziału przekazuje składki w następujący sposób:
 - a) 15% na konto Zarządu Głównego SBP, do dyspozycji Zarządu Głównego,
 - b) 20% na konto okręgu, do dyspozycji Zarządu Okręgu,
 - c) 65% pozostawia na koncie Oddziału/subkoncie koła, do dyspozycji Zarządów: Oddziału i Kół. Podział składki między Oddział i Koła jest elastyczny, w zależności od aktywności zarządów kół i oddziału.
3. W sytuacjach wyjątkowych Zarząd Okręgu, w porozumieniu z Zarządem Głównym SBP, może zdecydować o innym podziale składki między okręgiem, oddziałami i kołami.

§ 7

Terminy przekazywania składek:

1. Skarbnik Koła do Oddziału: na bieżąco, nie rzadziej niż raz na kwartał,
2. Skarbnik Oddziału do Okręgu: na bieżąco, nie rzadziej niż raz na rok
3. Skarbnik Oddziału do Zarządu Głównego: na bieżąco, nie rzadziej niż raz na rok.

§ 8

Wydatkowanie składek w strukturach terenowych SBP odbywa się zgodnie z potrzebami i wg uznania zarządów poszczególnych kół, oddziałów, okręgów.

§ 9

1. Zarząd Główny SBP środki pozyskane ze składek wydatkuje na cele statutowe, w tym przede wszystkim na:
 - a) utrzymanie i rozwój portalu,
 - b) wsparcie działalności sekcji, komisji i zespołów problemowych,

- c) koszty legitymacji, znaczków, dyplomów itp.,
- d) inne cele uzgodnione przez ZG SBP.

2. Zarząd Główny SBP umieszcza w sprawozdaniu rocznym informację o wydatkowaniu środków ze składek członkowskich.

§ 10

Środki pozyskane przez zarządy kół, oddziałów i okręgów z innych źródeł (dotacje, darowizny) pozostają w całości do ich wyłącznej dyspozycji.

§ 11

Na podstawie § 44 ust. 1, pkt. 5 Statutu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Uchwałę w sprawie ustalenia wysokości, sposobu oraz terminu wnoszenia składek członkowskich podejmuje Zarząd Okręgu, z uwzględnieniem niniejszych wytycznych Zarządu Głównego. Kopię uchwały przekazuje do Zarządu Głównego SBP.

§ 12

Wytyczne wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Załącznik Nr 1

FORMULARZ wpłaty*
składek członkowskich Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
Koło/ Oddział

Nazwisko i imię skarbnika	
Oddział	
Koło	
Składki członkowskie za rok	
Kwota wpłaty słownie:	
Data wpłaty na konto Oddziału** do kasy Oddziału**	

Wykaz wpłat członków:

Nazwisko i imię członka	Wysokość deklarowanej składki miesięcznej	Wpłata za rok	Wpłata za rok	Łączna kwota wpłat	Nr KP

Podpis Skarbnika Koła

Potwierdzam otrzymanie powyższej kwoty***

Podpis Skarbnika Oddziału

* Formularz należy wypełnić i przesłać do skarbnika oddziału po dokonaniu wpłaty: na konto Oddziału (opis wpłaty: **Składki członkowskie / Nazwa Koła / Rok**) lub gotówką do kasy Oddziału

** Niepotrzebne skreślić

*** Wypełnia Skarbnik Oddziału w przypadku otrzymania kwoty do kasy

UCHWAŁA Nr 4/2019
Zarządu Głównego
Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
z dnia 25 września 2019 r.

w sprawie uzupełnienia składu osobowego Zarządu Głównego SBP

Zarząd Główny SBP, działając zgodnie ze Statutem SBP (§ 40 ust. 1 pkt. 6) podczas posiedzenia w dn. 25 września 2019 r. dokonał uzupełnienia składu Zarządu Głównego SBP, powołując na członka kol. Pawła Pioterka – delegata z Okręgu SBP w Poznaniu na Krajowym Zjeździe Delegatów w październiku 2017 r.

Podstawą do uzupełnienia składu ZG SBP jest rezygnacja z tej funkcji i z członkostwa w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich kol. Dariusza Florka.

UCHWAŁA Nr 1/2019
Prezydium Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy
Polskich z dnia 10 grudnia 2019 r.

w sprawie przeznaczenia odpisów 1% za 2018 rok

Prezydium Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich podczas posiedzenia w dniu 10 grudnia br. postanawia przeznaczyć wpływy z tytułu odpisów podatkowych 1% za rok 2018 w wysokości 3047,70 zł na dofinansowanie członkom SBP uczestnictwa w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe.

II. KONFERENCJE, SEMINARIA, WARSZTATY

1. Konferencje i seminaria

Kongres IAML

Kongres Międzynarodowego Stowarzyszenia Muzycznych Bibliotek, Archiwów i Centrów Informacji (IAML) odbywał się w dniach 14-19 lipca 2019 r. w Krakowie. Zgromadził ponad 350 delegatów z 40 krajów, w tym 30 polskich referentów. Uczestnicy reprezentowali różnorodne instytucje muzyczne i kulturalne, w tym uniwersyteckie ośrodki muzykologiczne, działy muzyczne największych bibliotek narodowych, biblioteki akademii i konserwatoriów muzycznych, centra informacji muzycznej, biblioteki orkiestrowe i radiowe, muzea, wydawnictwa muzyczne i in. Kongresowi towarzyszyły również targi wystawców muzycznych. Dla uczestników Kongresu Sekcja Bibliotek Muzycznych ZG SBP przygotowała folder prezentujący jej dorobek na przestrzeni 50 lat działalności, a Sekcja Fonotek publikację prezentującą polskie zbiory fonograficzne. Członkowie obu sekcji wygłosili także referaty w sesjach tematycznych Kongresu.

Szczegółowa relacja z Kongresu dostępna jest na portalu SBP pod adresem <http://www.sbp.pl/artukul/?cid=21677&prev=540>.

Kongres IFLA

Kongres odbywał się w dniach 24-30 sierpnia 2019 r. w Atenach, pod hasłem: „Libraries: Dialogue for change”. Celem corocznych spotkań jest aktualizacja i pogłębianie wiedzy o najnowszych światowych trendach rozwoju bibliotekarstwa, czytelnictwa, informacji naukowej, komunikacji społecznej. Hasło Kongresu ukierunkowało dyskusję na rolę bibliotek w napędzaniu zmian. Podkreślono, że w erze szybko zachodzących zmian technologicznych i społeczno-ekonomicznych, biblioteki powinny pozostać przestrzeniami innowacyjnymi, demokratycznymi, otwartymi na dialog. W Kongresie uczestniczyło ok. 3,5 tys. osób ze 112 krajów. SBP reprezentowała Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska.

Forum Młodych Bibliotekarzy

12 Forum Młodych Bibliotekarzy odbyło się w dniach 12-13 września 2019 r. w Poznaniu. Hasło Forum brzmiało „Bibliotekarz DO POZNANIA”. Stanowiło celową grę słów – zachęcało biblioteczną młodzież, aby przyjechała do Poznania i dała się poznać. Z okazji skorzystało ok. 120 bibliotekarzy polskich oraz, po raz pierwszy, grupa 13 młodych bibliotekarzy z Ukrainy. Czekał na nich bardzo bogaty program wykładów oraz warsztatów, realizowany w czterech sesjach, poświęconych zawodowi bibliotekarza, magii bibliotecznej i filozofii Zero Waste w praktyce, ekologii i wielokulturowości w bibliotece, kierunkach rozwoju bibliotek i międzynarodowej współpracy. Goście z Ukrainy przedstawili działalność i perspektywy rozwoju młodych bibliotekarzy zatrudnionych w bibliotekach naukowych. Relacja z FMB dostępna jest na <http://www.sbp.pl/artykul/?cid=21765&prev=260>.

Jubileusz czasopism SBP

22 listopada 2019 r. w Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy – Bibliotece Głównej Województwa Mazowieckiego odbył się uroczysty Jubileusz 100-lecia „Bibliotekarza” i 70-lecia „Poradnika Bibliotekarza”. Wydarzeniu towarzyszyło seminarium „Czasopisma bibliotekarskie w Polsce”. Gości powitali Joanna Pasztaleniec-Jarzyńska, przewodnicząca SBP i dr Michał Strąk, dyrektor Biblioteki na Koszykowej. Pierwsza część seminarium poświęcona była historii obu czasopism. Z referatami wystąpili: Joanna Popłońska (*U źródeł „Bibliotekarza” w warszawskiej Bibliotece Publicznej*), Zdzisław Gębołyś (*„Bibliotekarz” 1919-1929-1939*), Jadwiga Konieczna (*Czy „Bibliotekarz” może być źródłem wiedzy o polskim bibliotekarstwie w okresie powojennym? Obraz krajowego systemu bibliotecznego na łamach periodyku w latach 1945-2019*), Dorota Grabowska (*70 lat „Poradnika Bibliotekarza”*). W drugiej części zatytułowanej „Współ-

czesne dylematy” referaty wygłosili: Jacek Prądziński (*Prasa drukowana dobrem prestiżowym i luksusowym, czyli o skutkach wojny pomiędzy tradycją a nowoczesnością – na przykładzie czasopism bibliotekarskich*), Henryk Hollender (*Czasopisma bibliotekarskie a obieg informacji naukowej i fachowej w Polsce*). Po referatach głos zabrały: Elżbieta Stefańczyk, redaktor naczelna „Bibliotekarza” oraz Jadwiga Chruścińska, redaktor naczelna „Poradnika Bibliotekarza”. Uroczystość zakończyło spotkanie przy jubileuszowym torcie. W obu czasopismach pojawiły się okolicznościowe artykuły prezentujące rolę periodyków w budowie polskiego bibliotekarstwa, wspomnienia redaktorów naczelnych, byłych przewodniczących SBP i in.

2. Warsztaty

• „MS Excel w pracy bibliotekarza”, 1 lipca 2019 r., Warszawa

Głównym celem szkolenia było zaznajomienie uczestników z funkcjami i cechami MS Excel, sposobami tworzenia przejrzystych tabel, różnymi możliwościami ich formatowania, podstawowymi formułami tekstowymi i obliczeniowymi. Uczestnicy dowiedzieli się ponadto, jak unikać standardowych błędów przy korzystaniu z programu. Warsztaty prowadził Jacek Prądziński – kustosz Biblioteki Miejskiej w Bytowie, kierownik Pracowni Orange – multimedialnej świetlicy, Mobilny Doradca Sektora 3.0, Latarnik Polski Cyfrowej Równych Szans.

- **Kurs e-learningowy „Promocja obrazem, dźwiękiem i filmem”, 1-22 lipca 2019 r.**

Celem kursu było nabycie przez bibliotekarzy umiejętności tworzenia i wykorzystania, w działaniach marketingowych bibliotek, materiałów multimedialnych w postaci: plików dźwiękowych (podcastów), niekonwencjonalnych prezentacji online i kolekcji tematycznych, interaktywnych zdjęć oraz filmów ze zdjęć i sekwencji wideo. Kurs wg autorskiego programu prowadziła Bożena Boryczka z Ośrodka Edukacji i Zastosowań Komputerów. Szkolenie zostało zrealizowane w ramach projektu SBP „Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w działaniach marketingowych biblioteki”.

Projekt dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

- **„Jakie zmiany w zakresie prawa pracy, ZFŚS, ochrony danych osobowych obowiązują bibliotekę po nowelizacji przepisów w 2019 r.”, 19.09.2019 r., Warszawa**

Prezes UODO rozpoczął w 2019 r. kontrole sektorowe, skierowane do podmiotów publicznych, w szczególności sprawdzające realizację ich obowiązków informacyjnych wobec czytelników, przetwarzanie danych na potrzeby zatrudnienia. W maju 2019 r. weszła ustawa sektora wdrażająca RODO, która wymaga przeglądu procedur związanych z rekrutacją, zasad działania i regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, a także monitoringu. Wielu bibliotekarzy nie zna wymagań ustawowych w zakresie pracy z dziećmi. Szkolenie miało na celu zaznajomienie ich z najważniejszymi zmianami, a także skutecznymi sposobami realizacji nowych obowiązków. Warsztaty prowadziła Sylwia Czub-Kiełczewska, ekspert do spraw ochrony danych osobowych i informacji niejawnych, szkoleniowiec, certyfikowany audytor wewnętrzny, wykładowca akademicki.

- **„Archiwistyka cyfrowa – trwała ochrona dziedzictwa publicznego i osobistego”, 20 września 2019 r., Warszawa**

Celem warsztatów było zastanowienie się nad kondycją polskich zasobów cyfrowych (publicznych i prywatnych) oraz sformułowanie odpowiedzi na pytanie, które z cyfrowych obiektów, z racji jakich atrybutów,

w jaki sposób i w jakim miejscu należałoby trwale archiwizować. Zajęcia stanowiły doskonałą okazję do poznania stosowanych i rekomendowanych form pracy w zakresie ochrony zasobów cyfrowych. Warsztaty prowadziła dr Aneta Januszko-Szakiel z Instytutu Studiów Informacyjnych Uniwersytetu Jagiellońskiego.

- **Kurs e-learningowy „Tworzenie materiałów promocyjnych do druku i internetu”, 2-23 września 2019 r.**

Kurs przeznaczony był dla bibliotekarzy chcących nabyć umiejętność projektowania i tworzenia atrakcyjnych wizualnie materiałów promujących bibliotekę, literaturę, książkę, czytanie itd., w postaci m.in. plakatów, ulotek, zaproszeń, dyplomów, infografik, ogłoszeń itp. Kurs zrealizowany w ramach projektu SBP „Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w działaniach marketingowych biblioteki” prowadziła Bożena Boryczko.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury

- **„Katalogowanie z wykorzystaniem formatu MARC 21”, 5-6 listopada 2019 r., Warszawa**

Tematyka szkolenia obejmowała podstawowe informacje dotyczące struktury rekordu opisu bibliograficznego i rekordu kartoteki haseł wzorcowych. W części ćwiczeniowej uczestnicy mieli możliwość samodzielnego sporządzenia kilku opisów bibliograficznych z wykorzystaniem materiałów przygotowanych na platformie udostępnionej uczestnikom szkolenia. Warsztaty prowadzili specjaliści z Centrum NUKAT.

- **„Podstawowe działania zapewniające bezpieczeństwo biblioteki w cyberprzestrzeni i sposoby zapobiegania zagrożeniom”, 21 listopada 2019 r., Warszawa**

Szkolenie było odpowiedzią na wzrastającą liczbę cyberprzestępstw. Uczestnicy dowiedzieli się, jak rozpoznać zagrożenia oraz jakie kroki należy podjąć, aby nie stać się ofiarą cyberprzestępców. Pracując na konkretnych przykładach zdarzeń, poznali mechanizmy oszustw w internecie. W szkoleniu poruszono również kwestię co zrobić, jeżeli ktoś popełnił błąd i stał się ofiarą przestępczości w cyberprzestrzeni. Uczestnicy otrzy-

mali wzory klauzul i inne przydatne narzędzia. Szkolenie poprowadził dr Łukasz Wojciechowski – wykładowca akademicki na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych WSEI w Lublinie, szkoleniowiec i przedsiębiorca specjalizujący się w bezpieczeństwie informacji, ochronie danych osobowych, kontroli zarządczej i audytu.

- **„Przygotowanie biblioteki na kontrolę i audyt zewnętrzny w zakresie kontroli zarządczej, ochrony danych osobowych i innych obszarów działalności”, 22 listopada 2019 r., Warszawa**

Celem szkolenia było przygotowanie kadry kierowniczej i pracowników biblioteki na kontrole związane z różnymi aspektami funkcjonowania instytucji oraz audyty zewnętrzne. Uczestnicy dowiedzieli się m.in. jakie kontrole i audyty zewnętrzne mogą być realizowane w bibliotekach, w jaki sposób realizować kontrolę zarządczą oraz ochronę danych osobowych, aby kontrole i audyty wypadły pozytywnie. Omówiono ponadto najczęściej popełniane błędy w zakresie realizacji prawa pracy oraz prawa zamówień publicznych w bibliotekach. Szkolenie prowadził dr Łukasz Wojciechowski.

- **„Problematyka szczególnych aspektów działalności bibliotek: DKK, Czytaki, Rejestr przestępców seksualnych, itp.”, 10 grudnia 2019 r., Warszawa**

Szkolenie skierowane do inspektorów ochrony danych w bibliotekach, pracowników działów instrukcyjno-metodycznych, koordynatorów DKK oraz dyrektorów bibliotek miało na celu poznanie różnych aspektów przetwarzania danych osobowych w zakresie „niestandardowych działań bibliotecznych”. Uczestnicy dowiedzieli się:

- w jakim zakresie biblioteka ma obowiązek wspierać Kasę Zapomogowo-Pożyczkową, będącą odrębnym administratorem danych, w zakresie wypełniania obowiązków z RODO?
- jak wykorzystać, zgodnie z RODO, działające przy bibliotece DKK m.in. w zakresie promocji działalności bibliotek i czytelnictwa?
- jak prawidłowo wywiązać się z obowiązku sprawdzania danych osób pracujących z dziećmi w rejestrze przestępców seksualnych, aby nie narazić się na negatywne skutki prawne?

Warsztaty prowadziła Sylwia Czub-Kielczewska, ekspert do spraw ochrony danych osobowych i informacji niejawnych, szkoleniowiec, certyfikowany audytor wewnętrzny.

III. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

CZASOPISMA

W II półroczu 2019 r. wszystkie czasopisma ukazywały się regularnie. W związku z otrzymaniem grantów z MNiSW na wsparcie rozwoju czasopism naukowych, w tym zwiększenie umiędzynarodowienia i zapewnienia otwartego dostępu ukazały się dodatkowo, w języku angielskim, jeden zeszyt specjalny „Przeglądu Bibliotecznego” oraz dwa zeszyty „Zagadnień Informacji Naukowej”, które zostały umieszczone w wolnym dostępie na naszym portalu sbp.pl (<http://czasopisma.sbp.pl/>) oraz na platformie SBP – OJS (<http://ojs.sbp.pl/>). Opracowano także nowe strony WWW czasopism.

KSIĄŻKI

NAUKA – DYDAKTYKA – PRAKTYKA

- Rafał Werszler – *Wyposażenie i aranżacja bibliotek na Śląsku w świetle ich funkcji (do końca XIX wieku)*
- Bogumiła Staniów – *Książka popularnonaukowa dla dzieci i młodzieży w polskiej szkole w latach 1945-1989*
- Maja Wojciechowska, Joanna Kamińska, Beata Żołędowska-Król przy współudziale Bożeny Jaskowskiej – *Leksykon zarządzania i marketingu w bibliotekoznawstwie*
- *Zarządzanie informacją*. Redaktor naukowy Wiesław Babik

PROPOZYCJE I MATERIAŁY

- Monika Simonjetz, Andrzej Buck, Dawid Kotlarek – *Miejsce spotkań. Biblioteka jako przestrzeń społeczna*
- Jakub Maciej Łubocki – *Propedeutyka języków deskryptorowych*
- Tomasz Książek – *Bańka filtrująca i błąd confirmacji w świadomości użytkownika Internetu*. Nagroda Młodych SBP
- *Mobilnie, Interaktywnie, Kompetentnie. Usługi, Media i Technologie Informacyjno-Komunikacyjne w Nowoczesnej Bibliotece*. Pr. zbior. pod red. Mai Wojciechowskiej

BIBLIOTECZKA PORADNIKA BIBLIOTEKARZA

- Katarzyna Hryniewicka – *Baśń w życiu dziecka*

SERIA HISTORYCZNA

- Hanna Łaskarzewska – *Wielcy nieobecni. Pierwsze generacje liderów SBP*
- Hanna Łaskarzewska – *Tam gdzie przeszła burza. Losy polskiego dziedzictwa kulturowego w latach 1914-1920*
- Tomasz Kędziora – *Bibliografia pedagogiczna w Polsce do końca XIX wieku*
- Andrzej Buck – *Czasopisma literackie młodych i dla młodych po 1945 roku*
- Dariusz Kuźmina (red.) – *Dziedzictwo narodowe poza granicami Polski. Francja*

POZA SERIAMI

- *Zasoby polskiej kultury muzycznej w bibliotekach i archiwach* – red. Stanisław Hrabia. Folder ang.
- *Archiwa dźwiękowe w Polsce – kolekcje, popularyzacja, rekonstrukcja* – red. Małgorzata Kozłowska
- *Kronika SBP. Suplement* – opr. Anna Grzecznowska, Marzena Przybyś

Dodatkowo wydano:

- Oferta Wydawnictwa SBP 2/2019
- „Biuletyn Informacyjny ZG SBP” 1/2019
- Ulotki, foldery reklamowe

IV. REALIZACJA UZYSKANYCH GRANTÓW I DOFINANSOWAŃ

Analiza Funkcjonowania Bibliotek – dofinansowanie MKiDN

W 2019 r. przeprowadzono badania efektywności bibliotek, w których wzięło udział 2508 bibliotek (ponad 98% wszystkich bibliotek publicznych w Polsce), o 178 więcej w porównaniu do roku 2018. Zbieranie danych statystycznych za rok 2018 poprzedzono aktualizacją formularza badań, szkoleniami dla wojewódzkich administratorów merytorycznych oraz dla

bibliotekarzy. Przeprowadzono analizy wskaźników funkcjonalności bibliotek publicznych, wyniki badań efektywności opublikowano na stronie projektu <http://afb.sbp.pl/afbp/wyniki-badan>. Przygotowano dokument pt. „Analiza metod i praktyk stosowanych w świecie w zakresie badania społecznego i ekonomicznego wpływu bibliotek publicznych”, który zamieszczono w serwisie internetowym AFB. Serwis posiada 6603 użytkowników.

Opracowano scenariusze, terminarz i program szkoleń nt. badania satysfakcji użytkowników.

Przeprowadzono szkolenia online dla przedstawicieli bibliotek, które zadeklarowały uczestnictwo w badaniach satysfakcji, a także dla administratorów podserwisów AFB. W szkoleniach dot. AFB uczestniczyło łącznie 87 osób.

Odbyły się posiedzenia Zespołu ds. badania efektywności bibliotek oraz spotkania warsztatowe wojewódzkich administratorów projektu AFB. We współpracy z Polskim Komitetem Normalizacyjnym podjęto prace nad ustanowieniem normy ISO 16439: Informacja i dokumentacja – Metody i procedury badania wpływu bibliotek. Wykonano prace przygotowawcze do zbierania danych statystycznych za rok 2019. Prowadzono bieżącą obsługę informatyczną aplikacji AFB. W dniu 12 grudnia odbyło się posiedzenie Rady Projektu AFB. Rada pozytywnie oceniła realizację działań w 2019 r. i zamierzenia na przyszłość. Projekt był szeroko promowany; oprócz strony WWW było kilka prezentacji, m.in. podczas IV Ogólnopolskiego Forum Bibliotek Pedagogicznych w Krakowie, na I Kongresie Bibliotek Szkół Wyższych w Łodzi, na Konferencji Dyrektorów Wojewódzkich Bibliotek Publicznych w Zielonej Górze, Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich w Bydgoszczy, na spotkaniach bibliotek powiatowych (m.in. w Dębicy).

Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w działaniach marketingowych biblioteki

Patrz punkt II.2.

Publikacja książki pt. „*Tam, gdzie przeszła burza*”. *Losy polskiego dziedzictwa kulturowego w latach 1914-1920*

Projekt dotyczył publikacji eseju, autorstwa Hanny Łaskarzewskiej, na temat skutków konfliktów zbrojnych na ziemiach polskich w okresie 1914-1920, w aspekcie dóbr kultury narodowej. Znalazły się w nim opisy działań instytucjonalnych i prywatnych mających na celu ratowanie polskich dóbr kultury na ziemiach Królestwa Polskiego, w Galicji oraz terenach włączonych do Rosji i na rozległych terenach państwa rosyjskiego. Publi-

kcję uzupełniają biogramy bohaterów opisywanych zdarzeń oraz bogaty zestaw cennych ilustracji.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Publikacja książki pt. *Zostawili swój ślad...*

Zadanie dotyczyło opracowania kolejnego (16) tomu pt. *Zostawili swój ślad...*, w serii SBP „Bibliotekarze Polscy we Wspomnieniach Współczesnych”, obejmującego 19 biogramów bibliotekarzy z całego kraju, którzy już odeszli, ale pozostają w naszej pamięci ze względu na trwały wkład w rozwój bibliotekarstwa i informacji naukowej, a szerzej polskiej kultury. Publikacja wydana została w wersji papierowej, a także w formie e-booka.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Publikacja książki pt. *Wielcy nieobecni. Pierwsze generacje liderów Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich*

Celem publikacji autorstwa Hanny Łaskarzewskiej, wydanej z okazji minionego stulecia powstania SBP, było przedstawienie czołowych postaci, które tworzyły organizację u progu niepodległości Polski i kierowały nią przez ponad pięćdziesiąt lat. Losy bohaterów, ich dokonania ukazane zostały na tle różnorodnych powiązań: rodzinnych, środowiskowych, społecznych, politycznych, naukowych oraz aktywności poszczególnych osób na rozmaitych obszarach szeroko pojętej kultury. Omówiono łączące ich różnorodne więzi, niezależnie od daty urodzenia i kolei losów, a także zdarzające się kontrowersje w zasadniczych sprawach zawodowych, wyborach moralnych itp.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Józef Grycz (1890-1954) – organizator polskiego bibliotekarstwa

Celem zadania jest publikacja biografii Józefa Grycza, najwybitniejszego organizatora bibliotekarstwa polskiego w początkach XX wieku, jego wkładu w tworzenie dziedzictwa kulturowego, a w szczególności w budowę sieci bibliotek publicznych. W publikacji wykorzystane będą dokumenty stanowiące spuściznę Józefa Grycza i jego żony Alodii Kaweckiej-Gryczowej oraz cenne archiwalia znajdujące się w Bibliotece Jagiellońskiej, Bibliotece Kórnickiej, Bibliotece Archiwum Akt Nowych, Bibliotece Narodowej. Źródła te nie były do tej pory wystarczająco wykorzystane i opisane, a mają kluczowe znaczenie dla historii polskiego bibliotekarstwa. Autorem opracowania jest prof. Andrzej Mężyński. W 2019 r. zebrano podstawowy materiał do publikacji, książka będzie wydana w 2020 r.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

Archiwa dźwiękowe w Polsce – kolekcje, popularyzacja, rekonstrukcja (red. Małgorzata Kozłowska)

Publikacja prezentuje najcenniejsze zbiory nagrań muzycznych, tworzących zasób polskiego dziedzictwa fonograficznego. Omówiono stan polskich fonotek i ich odniesienia do wybranych światowych kolekcji. Dokonano analizy działalności informacyjnej współczesnych bibliotek muzycznych i kierunku rozwoju oferowanych usług oraz ich dostosowania do oczekiwań użytkowników.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury w ramach programu „Muzyczny ślad” realizowanego przez Instytut Muzyki i Tańca.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

instytut muzyki i tańca

Źródła do badań fonografii polskiej od 1878 roku do czasów współczesnych – kontynuacja projektu i zwiększenie zasięgu upowszechniania informacji o polskiej fonografii

Celem projektu jest opracowanie rejestru publikacji i niepublikowanych prac naukowych, poświęconych polskim i polonijnym nagraniom muzycznym, kompozytorom, autorom oraz wykonawcom, a także polskim i działającym na historycznym obszarze Polski firmom fonograficznym. Uwzględnione są też teksty dotyczące fonografii, przygotowane przez polskich autorów i wydane w języku polskim. W roku 2019 sporządzono 3650 opisów źródeł bibliograficznych, tak więc w rejestrze znajduje się obecnie około 10 tys. pozycji. Elektroniczna forma wyników badań udostępniona została na portalu Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, na dedykowanej stronie <http://www.sbp.pl/fonografia>. Umożliwia bezpłatny i nieograniczony dostęp do zgromadzonego materiału.

Źródła do badań fonografii polskiej od 1878 roku do czasów współczesnych – kontynuacja projektu i zwiększenie zasięgu upowszechniania informacji o polskiej fonografii – zadanie finansowane w ramach umowy 839/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę.

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Wydawanie miesięcznika „Poradnik Bibliotekarza” w latach 2019-2020

Miesięcznik, wydawany przez SBP od 1949 r. prezentuje różnorodne treści z zakresu szeroko pojętego bibliotekarstwa, jako elementu kultury i dziedzin pokrewnych przydatnych w zawodzie bibliotekarza: literatury, psychologii, pedagogiki, technologii informacyjnych. Od kilku lat specjalizuje się w problematyce książki dziecięcej i promocji działań bibliotek na rzecz wzrostu czytelnictwa dzieci i młodzieży. Do jego głównych działów należą:

- „Świat Książki Dziecięcej” zawierający teksty problemowe dotyczące literatury dla dzieci i młodzieży, recenzje, wywiad,
- „Problemy, doświadczenia, opinie”, poświęcony standardom pracy bibliotek,
- „Biblioteka. Środowisko”, upowszechniający działania bibliotek w środowiskach lokalnych,

- „Z warsztatu metodyka”, zawierający materiały instrukcyjno-metodyczne przydatne w edukacji młodego pokolenia.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Wydawanie czasopisma naukowego „Przegląd Biblioteczny” w latach 2018-2019

„Przegląd Biblioteczny” jest najstarszym, polskim czasopismem bibliotekarskim (ukazuje się od 1927 r.) o charakterze naukowym, którego tematyka obejmuje wszystkie podstawowe nurty polskiego i światowego bibliotekoznawstwa, księgoznawstwa, bibliografii i informacji naukowej. Podstawowymi działami czasopisma są: Artykuły, Sprawozdania, Recenzje i Przeglądy Piśmiennictwa. W 2019 r. wydano w wersji papierowej 4 numery, zawierające łącznie 35 artykułów, w tym kilka w języku angielskim. Artykuły zostały wyposażone w identyfikatory DOI, stosowane powszechnie przez uznane wydawnictwa naukowe. U uruchomiono także nową stronę czasopisma na portalu sbp.pl, a także w systemie OJS. Przygotowano ulotkę o czasopiśmie, która była upowszechniana w środowisku międzynarodowym podczas Kongresu IFLA w Atenach.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.**

Wydawanie czasopisma „Zagadnienia Informacji Naukowej” – zwiększenie zasięgu czasopisma w obiegu krajowym i międzynarodowym

W 2019 r. wydano dwa numery tematyczne w języku angielskim. Pierwszy (ZIN 1A/2019) poświęcony był otwartej nauce i wyzwaniom, które przed nauką o informacji i specjalistami informacji stawia ten nasilający się trend w podejściu do uprawiania nauki i udostępniania rezultatów badań naukowych. W numerze zaprezentowano pięć artykułów, których autorzy omawiają różne aspekty otwartej nauki z perspektywy badań nauki o informacji i praktycznego zarządzania informacją oraz pro-

wadzenia usług informacyjnych dla środowiska naukowego. Drugi numer (ZIN 2A/2019) dotyczył metod, zastosowań i problemów ilościowych badań informacji. Omówiono m.in. podobieństwa profili dyscyplinarnych naukowców, związki tematyczne bibliologii i informatologii z innymi subdyscyplinami nauk o komunikacji społecznej i mediach w Polsce, wybrane aspekty rynku publikacji elektronicznych w świetle zgłoszeń patentowych.

Oba numery są w otwartym dostępie na portalu sbp.pl (<http://czasopisma.sbp.pl/zin/>), a także w systemie OJS (<http://www.ojs.sbp.pl/index.php/zin/issue/archive>).

Wydawanie czasopisma „Zagadnienia Informacji Naukowej” – zwiększenie zasięgu czasopisma w obiegu krajowym i międzynarodowym – zadanie finansowane w ramach umowy 921/P-DUN/2019 ze środków Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego przeznaczonych na działalność upowszechniającą naukę

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Wsparcie rozwoju czasopism naukowych: „Zagadnienia Informacji Naukowej”, „Przegląd Biblioteczny”

Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich uzyskało dwa dwuletnie granty (2019-2020) z MNiSW na podniesienie poziomu dostępności i cytowań obu naszych periodyków. Zakupiony został Open Journal System (OJS) – platforma służąca do zarządzania pracami redakcji i publikowania czasopism online, www.ojs.sbp.pl, odbyły się szkolenia redakcji. OJS umożliwia:

- przesyłanie tekstów do redakcji i śledzenie ich losów,
- recenzowanie artykułów,
- monitorowanie przebiegu wszystkich etapów przygotowania publikacji,
- komunikację między redakcją, autorami i recenzentami,
- publikowanie tekstów (w wersji elektronicznej) i czytanie ich online,
- archiwizację artykułów i możliwość wyszukiwania według różnych kryteriów,
- prowadzenie stron WWW czasopism (w wielu wersjach językowych).

Interfejs systemu jest rozpoznawalny przez międzynarodowe środowisko naukowe.

Jedną z największych zalet platformy OJS jest to, że zawartość czasopisma na niej redagowanego jest automatycznie indeksowana przez Google Scholar. Zawiera także narzędzie ułatwiające przesyłanie redakcji metadanych do baz naukowych.

W 2019 r. w otwartym dostępie umieszczono zeszyty czasopism „Zagadnienia Informacji Naukowej”, „Przegląd Biblioteczny” z lat 2009-2019 oraz dwa numery tematyczne ZIN i numer specjalny „Przeglądu Bibliotecznego” zawierający teksty polskich autorów ujęte w trzech grupach problemowych: przeobrażenia w zakresie informacji naukowej i bibliologii oraz nowych obszarów w jej badaniach; udział bibliotek i muzeów w zachowaniu dziedzictwa kulturowego; działalność bibliotek na potrzeby ich dziecięcych i młodzieżowych użytkowników. Wszystkim artykułom oraz poszczególnym zeszytom nadano DOI (Digital Object Identifier) – cyfrowy identyfikator dokumentu elektronicznego, który sprzyja zwiększeniu widoczności publikacji, wpływa na jego cytowalność, a także na ocenę czasopisma. Opracowane zostały jednolite zasady prezentacji tekstów na stronach WWW czasopism. Przy nazwiskach autorów artykułów podane są ich numery ORCID; artykuły zawierają m.in. abstrakty w językach polskim i angielskim, omówienie metod badawczych, słowa kluczowe. Artykuły z 2019 r. oraz archiwalne udostępniono również na portalu sbp.pl w zakładkach www.czasopisma.sbp.pl/przeglad-biblioteczny, www.czasopisma.sbp.pl/zin, przy czym artykuły ZIN z lat 2013-2019 można pobrać, poza PDF, także w formatach Epub i Mobipocket, umożliwiającym odczytywanie treści na smartfonach, tabletach, kindlach itp.

V. ODZNACZENIA I MEDALE

W 2019 r. przyznano łącznie 35 odznaczeń i medali SBP oraz 17 listów gratulacyjnych:

Honorowa Odznaka SBP

Bajda Barbara – Łapy

Chaba Mirosława – Łódź

Czernianin Wiktor – Wrocław

Dominikowska Katarzyna – Ząbkowice Śląskie

Jeszke Joanna – Toruń

Salata Maria – Staszów

Tarnowska Dorota – Łódź

Wrąbel Anna – Łódź

Medal „W Dowód Uznania”

Głuchowska Lidia – Siedlce

Gryc Alla – Hajnówka

Iwan Bożena – Kielce

Jankowska Bogusława – Łódź

Jazdon Krystyna – Poznań

Kubrak Zygmunt – Rzeszów

Kwiatkowska Maria – Łódź

Maćkowski Andrzej – Kielce

Mandat Salomea – Łódź

Płonka Andrzej – Bielsko-Biała

Stopczyk Agnieszka – Zgierz

Trandziuk Anna – Siedlce

Wawrzyniec Elżbieta – Lubaczów

Wojtczak Renata – Piotrków Trybunalski

Wójtowicz Renata – Połaniec

Biblioteka Publiczna w Miliczu

Biblioteka Sejmowa

Gminna Biblioteka Publiczna w Czudcu

Książnica Cieszyńska

Miejska Biblioteka Publiczna im. Adama Próchnika w Piotrkowie Trybunalskim

Miejska Biblioteka Publiczna im. Władysława Broniewskiego w Lubaczowie

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Jędrzejowie

Miejsko-Gminna i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Mikołaja Reja w Kazimierzy Wielkiej

Medal „Bibliotheca Magna Perennisque”

Biblioteka Główna Politechniki Częstochowskiej

Biblioteka Politechniki Gdańskiej

Miejska Biblioteka Publiczna w Siedlcach

Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Poznaniu

List Gratulacyjny Przewodniczącej SBP

Boczar Anna – Żąbkowice Śląskie

Boryń Aleksandra – Grudziądz

Brot Szymon – Łódź

Godowska Anna – Kielce

Grabowicz Barbara – Lubaczów

Hojdak Małgorzata – Lubaczów

Jabłońska Barbara – Łódź
Kowal Anna Helena – Łódź
Kozłowska Iwona – Łódź
Kraśńska Krystyna – Łódź
Kuran Grzegorz – Łódź
Lepianka Janina – Wrocław
Makowska Paulina – Łódź
Marko Irena Jadwiga – Łódź
Nowak-Wawrzyniak Ewa – Łódź
Podeszwa Ilona – Wieluń
Zaręba Hanna – Czudec

VI. INNE DZIAŁANIA

Wicepremier, minister kultury i dziedzictwa narodowego, prof. Piotr Gliński powołał Joannę Pasztaleniec-Jarzyńską, przewodniczącą SBP oraz dr Agatę Arkabus, przewodniczącą Sekcji Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych ZG SBP w skład Krajowej Rady Bibliotecznej na lata 2019-2024. Przewodniczącym Rady został ponownie dr Tomasz Makowski, dyrektor Biblioteki Narodowej. Pierwsze posiedzenie Rady w nowej kadencji odbyło się 7 października 2019 r. w siedzibie MKiDN.

Tydzień Bibliotek 2020

Rozpoczęto przygotowania do realizacji XVII edycji programu. We współpracy ze strukturami terenowymi wybrano hasło promujące Tydzień Bibliotek – „Zasmakuj w bibliotece”. W uzasadnieniu podano, że marka współczesnej biblioteki jest utrwalona w świadomości społecznej, ale nieustannie poszukuje nowych użytkowników i przyciąga ich innowacyjnymi usługami. Przekonuje czytelników, że książką warto się delektować, by każdy z nich znalazł w bibliotece źródła realizacji swoich zainteresowań i pasji.

Jak co roku SBP ogłosi dwa konkursy: na najlepszy plakat Tygodnia Bibliotek 2020 oraz na najciekawsze wydarzenie organizowane w ramach programu. Szczegółowe informacje na temat regulaminu uczest-

nictwa w konkursach zamieszczone będą na stronie programu, gdzie można znaleźć również informacje o przebiegu poprzednich edycji <http://tydzienbibliotek.sbp.pl/>.

Forum Młodych Bibliotekarzy 2020

Ustalono, że 13. Forum Młodych Bibliotekarzy odbędzie się w dniach 17-18 września 2020 r. w Krakowie.

Złożono wnioski do programów MKiDN na dofinansowanie następujących zadań realizowanych w 2020 r.:

- *Rzecznicy dostępności w bibliotece* (program Partnerstwo dla książki)
- *Formaty czwartkowe* (Partnerstwo dla książki)
- *Pasja czytania – cykl szkoleń e-learningowych* (Partnerstwo dla książki)
- *Cykl szkoleń e-learningowych „TIK-owy pomocnik bibliotekarza”* (Partnerstwo dla książki)
- *Wydawanie czasopisma naukowego „Przegląd Biblioteczny” w latach 2020-2022 i zwiększenie zasięgu jego odbioru* (program Czasopisma)
- *Realizacja XVII i XVIII edycji ogólnopolskiego programu Tydzień Bibliotek*
- *Profesor Jadwiga Kołodziejska – badaczka i popularyzatorka społecznej roli książki i biblioteki* (program Literatura)
- *Kontynuacja digitalizacji czasopism „Bibliotekarz”, „Poradnik Bibliotekarza” i wybranych książek wydanych przez SBP* (program Kultura cyfrowa).

Zarządzanie informacją

Pod red. Wiesława Babika

Monografia jest adresowana do wszystkich osób zainteresowanych problematyką szeroko pojętego zarządzania informacją i działalnością informacyjną, bibliotekarzy oraz studentów kierunków związanych z komunikowaniem społecznym i mediami, wykorzystujących osiągnięcia nauki o informacji, w tym także do studentów bibliologii i informatologii oraz praktyków w tym zakresie. Publikacja stanowi kompendium uaktualnionej wiedzy o zarządzaniu informacją, motywujące do dalszych poszukiwań odpowiedzi na pytania o jej obecny stan, głównie w kontekście nauki o informacji oraz działalności informacyjnej w Polsce i za granicą, a także o dalsze kierunki rozwoju. Elementem scalającym publikowane teksty 26 autorów jest kreowanie odpowiedzialności za właściwe zarządzanie informacją, to jest za tworzenie, rozpowszechnianie i korzystanie z informacji w całej przestrzeni informacyjnej (realnej i wirtualnej), a także kreowanie nowoczesnej płaszczyzny do rozważań nad informacją i wiedzą oraz kondycją współczesnych instytucji zarządzających informacją, w tym także jako ważnego elementu nowoczesnej edukacji na poziomie akademickim, odpowiadającej potrzebom pokolenia sieci i społeczeństwa wiedzy.

ze Wstępu prof. dr hab. W. Babika

Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP
Opracowanie i redakcja: Anna Grzecznowska
i Małgorzata Dargiel-Kowalska przy współpracy
Joanny Pasztaleniec-Jarzyńskiej i Marty Lach
Opracowanie techniczne i korekta: Elżbieta Matusiak
Skład i łamanie: Ewa Majewska
Druk i oprawa: TOTEM, ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław,
totem.com.pl

ZAPOWIEDZI WYDAWNICZE

NOWOŚCI

WYDAWNICTWA NAUKOWEGO I EDUKACYJNEGO
STOWARZYSZENIA BIBLIOTEKARZY POLSKICH

